

POLO Nus

Pismo Związku Polaków w Rumunii
Revista Uniunii Polonezilor din România

11 (197) 2012

UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA

LONGHER GHERVAZEN

DEPUTAT

OMUL FAPTELOR!

Nasza przyszłość od nas zależy

Z tą myślą rozpoczynaliśmy tegoroczną kampanię wyborczą na rzecz kolejnego mandatu poselskiego z ramienia polskiej mniejszości w Parlamencie Rumunii.

Od 10 lat powierzamy swoje zaufanie osobie Gerwazego Longhera i dziś, w momencie podsumowania, każdy z nas powinien przyznać bez wahania, że się nie zawiodł. Osiągnięcia ostatnich czterech lat mówią same za siebie i nie da się zaprzeczyć, że każda z polskich społeczności skorzystała ze wsparcia ze strony Polski. Wygląd kościołów, Domy Polskie, szkoły, uwaga poświęcona dzieciom i młodzieży, poszanowaniu tradycji naszych przodków to dowody działalności naszego posła. Te i inne osiągnięcia są gwarancją także na przyszłość.

Apelujemy do naszych rodaków o solidarność, bo nasza przyszłość, przyszłość naszych dzieci zależy dziś od naszego zaangażowania i jedności.

Viitorul nostru depinde de noi

Cu acest gând am pornit în campania electorală de anul acesta pentru un nou mandat de deputat din partea minorității polone în Parlamentul României.

De 10 ani am investit încrederea noastră în persoana lui Ghervazen Longher și acum, la ora bilanțului, fiecare dintre noi trebuie să recunoască, fără ezitare, că nu s-a înșelat. Realizările noastre din ultimii patru ani vorbesc de la sine și nimeni nu poate nega că fiecare comunitate poloneză a beneficiat de sprijin financiar din partea Poloniei. Aspectul bisericilor, Casele Polone, școlile, atenția acordată copiilor și tinerilor, respectarea tradițiilor transmise de înaintași sunt tot atâtea dovezi ale activității deputatului nostru. Aceste realizări și multe altele sunt o garanție pentru viitor.

Facem un apel la conaționalii noștri, un apel la solidaritate pentru că viitorul nostru, al copiilor noștri depinde de mobilizarea și unitatea noastră, depinde de noi.

Nasze osiągnięcia

Edukacja

- wcielanie w życie projektu edukacyjnego „Dzieci Bukowiny” w 11 bukowińskich szkołach, z którego korzysta ponad 1500 uczniów;
- coroczne wymiany doświadczeń pomiędzy dziećmi polonijnymi i polskimi poprzez organizację, finansowanie i udział w koloniach i wyjazdach o charakterze edukacyjnym;
- organizacja działań pozaszkolnych w Rumunii i Polsce (kolonie, półkolonie konkursy, festiwale, warsztaty);
- ciągłe wspieranie nauczania języka polskiego (zapraszanie nauczycieli z Polski, szkolenia metodyczne dla nauczycieli, dotowanie gabinetów języka polskiego, wyjazdy edukacyjne uczniów do Polski, wspieranie partnerstw szkół).

Osiągnięcia

- zakup Domu Polskiego w Bukareszcie;
- budowa Domu Polskiego w Nowym Sołońcu;
- rozpoczęcie budowy Domu Polskiego w Pleszy;
- remont Domu Polskiego w Pältinoasie;
- konsolidacja i remont Domu Polskiego w Kaczyce;
- otwarcie szkoły z przedszkolem im. Krystyny Bochenek w Pojanie Mikuli z 170 uczniami polskiego i rumuńskiego pochodzenia (z gabinetem medycznym i salą sportową);
- wsparcie budowy kościoła w Pojanie Mikuli pw. Błogosławionego Jana Pawła II;
- pozyskanie funduszy na remonty kościołów;
- wsparcie finansowe Centrum Biznesowego w Gminie Kaczyka;
- wsparcie realizacji Programu SAPARD dotyczącego modernizacji dróg gminnych w Kaczyce;
- utwardzenie dróg Nowy Sołonec-Plesza, Nowy Sołonec-Runk;
- modernizacja i asfaltowanie drogi Mănăstirea Humorului-Pojana Mikuli;
- wyposażanie siedzib organizacji polonijnych w sprzęt niezbędny do prowadzenia działalności w optymalnych warunkach;
- modernizacja szkół podstawowych w Kaczyce, Pârteștii de Sus i Nowym Sołońcu.

Pomoc socjalna

- pomoc finansowa dla dzieci i młodzieży (nagrody, wyprawki szkolne, dofinansowanie transportu szkolnego);
- paczki świąteczne i z okazji Dnia Dziecka;
- paczki żywnościowe i pomoc potrzebującym;
- pomoc dla ofiar klęsk żywiołowych (powódzie, pożary i inne).

Działania stałe

- Dni Polskie i międzynarodowe sympozjum naukowe;
- Polonijne Dożynki;

Realizările noastre

Educație

- implementarea proiectului educativ „Copiii Bucovinei” în 11 școli din județul Suceava, de care beneficiază peste 1500 de elevi;
- schimb de experiență anual între copiii comunității poloneze și copiii din Polonia prin organizarea, finanțarea și participarea la tabere cu caracter educativ;
- organizarea, participarea și finanțarea concursurilor de recitare pentru copii;
- organizarea de activități extrașcolare în România și Polonia (tabere, semitabere, concursuri, festivaluri, ateliere);
- susținerea continuă a învățării limbii polone (invitarea profesorilor din Polonia, cursuri metodice pentru profesori, dotarea cabinetelor de limbă polonă, excursii cu caracter educativ în Polonia pentru elevi, susținerea parteneriatelor între școli).

Realizări

- achiziționarea Casei Polone din București;
- construirea Casei Polone din Solonețu Nou;
- demararea construirii Casei Polone din Pleșa;
- renovarea Casei Polone din localitatea Pältinoasa;
- consolidarea și renovarea Casei Polone din localitatea Cacica;
- inaugurarea școlii cu grădiniță „Krystyna Bochenek” din Poiana Micului în care învață un număr de 170 de elevi polonezi și români (inclusiv cabinet medical și sală de sport);
- sprijinirea construirii celei de a doua biserici cu hramul Fericitul Ioan Paul al II –lea din Poiana Micului;
- obținerea de fonduri pentru renovarea bisericilor;
- finanțarea Centrului de Afaceri din Comuna Cacica;
- sprijinire în implementarea Programului SAPARD privind modernizarea drumurilor comunale din Cacica;
- pietruirea drumurilor Solonețu Nou – Pleșa, Solonețu Nou - Runk;
- modernizarea și asfaltarea drumului Mănăstirea Humorului - Poiana Micului;
- dotarea sediilor comunității poloneze cu aparatura necesară desfășurării activității în condiții optime;
- modernizarea școlilor gimnaziale din Cacica, Pârteștii de Sus și Solonețu Nou.

Asistență socială

- ajutoare financiare pentru copii și tineri (premier, echipamente școlare, transport pentru elevi);
- pachete de sărbători și de Ziua Copilului;
- pachete cu alimente și ajutoare pentru cei nevoiași;
- ajutoare pentru sinistrați (inundații, incendii, etc.).

Activități permanente

- Zilele Culturii Polone și conferința științifică internațională;
- Sărbătoarea Roadelor;

- obchody polskich świąt narodowych: 2 maja (Dzień Polonii i Polaków za Granicą), 3 maja (Święto Konstytucji) i 11 listopada (Święto Niepodległości Polski);
- podtrzymywanie tradycji związanych ze świętami religijnymi (organizacja spotkań bożonarodzeniowych i wielkanocnych);
- udział zespołów „Sołonzanka” i „Mała Pojana” w festiwalach w Rumunii oraz międzynarodowych imprezach w Polsce, na Ukrainie, na Słowacji i w Republice Mołdowie;
- imprezy masowe dla dzieci i młodzieży (konkursy recytatorskie im. Adama Mickiewicza i Marii Konopnickiej, turniej piłki nożnej, festiwal przedstawień jasełkowych, kolonie letnie w Polsce, półkolonie w bukowińskich miejscowościach, „Pamięci przodków” – opieka młodzieży nad polskimi grobami);
- współpraca z samorządami, instytucjami, fundacjami i stowarzyszeniami z Polski, pozyskiwanie funduszy na działania edukacyjne i kulturalne, współpraca w organizacji różnorodnych działań dla Polonii.

Działalność wydawnicza

- pisma „Polonus” i „Mały Polonus”, kalendarze;
- zbiory materiałów z dorocznych sympozjów naukowych;
- zbiorki poezji;
- książki i publikacje poświęcone polskiej mniejszości i mniejszościom narodowym w Rumunii.

Część planów na przyszłość

- budowa Domu Polskiego w Moarze;
- zakończenie prac budowlanych na poddaszu Domu Polskiego w Wikszanach;
- rozpoczęcie prac konsolidacyjnych i modernizacja Domu Polskiego w Suczawie;
- zakończenie budowy Domu Polskiego w Pleszy;
- kontynuacja projektu edukacyjnego „Dzieci Bukowiny”;
- wsparcie modernizacji i wyposażenia w niezbędne pomoce szkół objętych projektem „Dzieci Bukowiny”;
- wsparcie i utrzymanie klas z poszerzonym językiem polskim w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului;
- wsparcie starań Gminy Kaczyka o status miejscowości turystycznej;
- modernizacja dróg Nowy Sołonec-Plesza, Nowy Sołonec-Runk;
- wprowadzenie udogodnień – kanalizacja, bieżąca woda;
- utworzenie w miejscowościach zamieszkałych przez Polaków punktów pogotowia ratunkowego;
- Pomoc i wsparcie działań agroturystycznych;
- pomoc i konsultacje w kwestii pozyskiwania środków finansowych na wykorzystanie alternatywnych źródeł energii słonecznej i powietrznej;
- pomoc i konsultacje w kwestii zakładania ferm rolniczych z wykorzystaniem środków unijnych.

- sărbătorirea Zilelor Naționale ale Poloniei: 2 mai (Ziua Polonezilor din Străinătate și a Diasporei Poloneze), 3 Mai (Ziua Constituției), 11 noiembrie (Ziua Națională a Poloniei);
- păstrarea tradițiilor legate de sărbătorile religioase (organizarea de întâlniri de Crăciun și Paște);
- participarea ansamblurilor „Solonzanka” și „Mała Poiana” la festivaluri naționale și internaționale în Polonia, Ucraina, Slovacia și Republica Moldova;
- manifestări de masă pentru copii și tineri (concursuri de recitare: Adam Mickiewicz și Maria Konopnicka, turneu de fotbal, festivalul obiceiurilor de Crăciun cu scenete reprezentând „Nașterea Domnului”, tabere de vară în Polonia, semitabere în localitățile din Bucovina, „În memoria înaintașilor” – îngrijirea mormintelor poloneze de către tineri)
- colaborarea cu autoritățile locale, cu instituțiile, cu fundațiile și cu asociațiile din Polonia, obținerea de fonduri pentru activitățile educative și culturale, colaborarea cu alte organizații care desfășoară activități destinate diasporei poloneze.

Activitate editorială

- revistele „Polonus” și „Mały Polonus”, calendare;
- culegeri de materiale de la conferințele științifice anuale;
- plachete de poezii;
- cărți și publicații privind diaspora poloneză și minoritățile naționale din România.

O parte din planurile de viitor

- construirea Casei Polone în localitatea Moara;
- finalizarea lucrărilor de mansardare la Casa Polonă din localitatea Vișani;
- demararea lucrărilor de consolidare și modernizare a Casei Polone din Suceava;
- finalizarea lucrărilor de construcții la Casa Polonă din Pleșa;
- continuarea proiectului educativ „Copiii Bucovinei”;
- sprijinirea modernizării și dotării cu aparatură necesară a școlilor cuprinse în proiectul „Copiii Bucovinei”;
- susținerea și sprijinirea claselor cu predare lărgită a limbii polone în cadrul Colegiului „Alexandru cel Bun” din Gura Humorului;
- sprijinirea demersurilor comunei Cacica de a deveni stațiune turistică;
- modernizarea drumurilor Solonețu Nou – Pleșa, Solonețu Nou – Runc;
- introducerea unor facilități - canalizare și apă curentă;
- înființarea unor centre de primire urgențe în comunitățile poloneze;
- asistență și sprijin în implementarea agroturismului;
- asistență și consultanță pentru finanțarea surselor de energie solară și eoliană;
- asistență și consultanță în înființarea de ferme agricole prin alocare de fonduri ale Uniunii Europene.

Noua Casă Polonă din Solonețu Nou

Asociația Polonezilor din Solonețu Nou a luat ființă la 17.02.1991. La finele aceluiași an și în primele luni ale anului 1992 conducerea Uniunii Polonezilor din România, dând urmare solicitărilor comunității, a început demersurile la Senatul R.P. pentru construirea Casei Polone al cărei proiect a fost gata la 1.09.1992. Piatra de temelie a fost sfințită în ziua de 10.10.1992 de către Primatul Poloniei Józef Glemp, iar lucrările de construcție au durat până la sfârșitul lunii aprilie 1995. Întreaga comunitate poloneză din Solonețu Nou s-a angajat atunci în construirea Casei Polone.

Deschiderea festivă a Casei Polone a avut loc la 24 iunie 1995, în aceeași zi cu deschiderea noii școli „Henryk Sienkiewicz”. Clădirea Casei Polone a fost sfințită de regretatul pr. prelat Jerzy Pawlik, iar liturghia solemnă a fost oficiată de nunțiul apostolic în România – arh. Janusz Bolonek. Printre oaspeții de seamă veniți din Polonia s-a aflat regretatul prof. Andrzej Stelmachowski – președintele Asociației „Wspólnota Polska”.

Până în anul 2011, Casa Polonă a slujit ca loc de întâlnire a locuitorilor din Solonețu Nou cu prilejul sărbătorilor naționale (3 Mai, 11 noiembrie), religioase (de Crăciun și Paște) sau serbări, festivaluri (Sărbătoarea Roadelor, La ieslea Domnului).

Din păcate, clădirea ridicată între anii 1992-1995 cu timpul își îndeplinea tot mai greu funcțiile sale. Activitatea asociației devenea tot mai bogată, În Casa Polonă nu prea mare aveau loc manifestări

Nowy Dom Polski w Nowym Sokońcu

Stowarzyszenie Polaków w Nowym Sokońcu powstało 17 lutego 1991 r. Pod koniec tegoż roku i w pierwszych miesiącach roku 1992 władze Związku Polaków w Rumunii, na wniosek społeczności polskiej z Sokońca, rozpoczęło starania w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej o fundusze na wybudowanie Domu Polskiego i jego projekt był gotowy 1 września 1992 r. Kamień węgielny pod przyszłą budowę poświęcił Prymas Polski kardynał Józef Glemp 10 października, a prace budowlane trwały do końca kwietnia 1995 r. Cała polska społeczność Nowego Sokońca zaangażowała się wówczas w budowę Domu Polskiego.

Uroczyste otwarcie Domu Polskiego w Nowym Sokońcu odbyło się 24 czerwca 1995 r., równocześnie z otwarciem nowej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza. Budynek Domu Polskiego poświęcił świętej pamięci prałat Jerzy Pawlik, a uroczystą mszę świętą celebrował nuncjusz apostolski w Rumunii arcybiskup Janusz Bolonek. Wśród znamienitych gości z Polski był wówczas między innymi świętej pamięci profesor Andrzej Stelmachowski – prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Do roku 2011 Dom Polski był miejscem działań i spotkań mieszkańców Nowego Sokońca z okazji na przykład świąt narodowych 3 maja czy 11 listopada, najważniejszych świąt religijnych bożonarodzeniowych i wielkanocnych i wielu innych dorocznych uroczystości, takich jak na przykład Dożynki czy Festiwal Przedstawień Jasełkowych.

Niestety budynek powstały w latach 1992-1995 z czasem coraz trudniej spełniał swoje funkcje.

cu participarea tuturor comunităților poloneze din România, locurile de cazare erau insuficiente pentru mulțimea de turiști care vizitau Solonețu Nou, iar starea clădirii s-a înrăutățit tot mai mult cu timpul.

Conducerea Uniunii Polonezilor din România, observând starea avansată de degradare a Casei Polone, a demarat, la începutul anului 2009, demersurile la Senatul R.P. pentru fondurile necesare construirii noii Case Polone din Solonețu Nou. Decizia a venit la sfârșitul anului 2010, iar construcția a început în anul 2011. Realizarea proiectului se ridică la peste 1 mil. de euro. Terminarea construcției este prevăzută pentru anul 2013. Casa Polonă din Solonețu Nou a fost proiectată de firma S.C. Arhis Design S.R.L.

24 noiembrie, zi de sărbătoare pentru locuitorii Solonețului Nou – ziua inaugurării noii Case Polone.

Călăreții i-au așteptat pe oaspeți la intrarea în sat și i-au condus până la biserică. Aici i-a întâmpinat pr. Marius Bucevschi – paroh în Solonețu Nou. Oaspeții au fost primiți cu pâine și sare așa cum cere tradiția, iar copiii în costume populare au cântat „Witamy was, alleluja” (Bun venit, aleluia).

Sfânta Liturghie a fost celebrată de PS Petru Gherghel, episcopul diecezei de Iași, asistat de 22 de

Działalność stowarzyszenia stawała się coraz bogatsza, Dom Polski gościł w swoich niewielkich progach imprezy z udziałem wszystkich polskich społeczności w Rumunii, baza noclegowa nie mieściła rzeszy polskich turystów odwiedzających Nowy Sołonec, a stan budynku z czasem bardzo się pogarszał.

Władze Związku Polaków w Rumunii, obserwując zaawansowany stan zniszczeń Domu Polskiego, rozpoczęły na początku 2009 r. starania w Senacie RP o fundusze na budowę nowego Domu Polskiego w Nowym Sołońcu. Decyzja zapadła pod koniec 2010 r., a budowę rozpoczęto w 2011 r. Realizacja projektu to koszt ponad 1 mln euro. Jego zakończenie przewidywane jest na rok 2013. Dom Polski w Nowym Sołońcu zaprojektowała firma S.C. Arhis Design S.R.L.

24 listopada nastąpił wreszcie oczekiwany uroczysty dzień dla mieszkańców Nowego Sołońca – dzień otwarcia nowego Domu Polskiego.

Banderia oczekiwała gości na wjeździe do wsi i towarzyszyła im w drodze do kościoła. Tu powitał ich proboszcz ks. Marius Bucevschi. Jak nakazuje tradycja – chlebem i solą, a dzieci w strojach ludowych odśpiewały „Witamy was, alleluja!”

Mszy świętej przewodniczył J.E. Petru Gherghel – biskup diecezji Jassy w asyście 22 księży z dziekanatu bukowińskiego z ks. dziekanem Iosifem Păulețem oraz

z dziekanatów Bacău i Jassy. Kazanie wygłosił ks. Matei Catargiu, misjonarz służący w Bukareszcie, pochodzący z Pojany Mikuli. Mówił przede wszystkim o tym, że każdy Dom Polski powinien być „siedzibą” polskiego ducha. J.E. biskup Petru Gherghel powiedział natomiast m.in., że „wielka rodzina mieszkańców Nowego Sołońca przeżywa radosny moment jak podczas wesela w Kanie Galilejskiej”.

preoți din decanatul de Bucovina cu pr. decan Iosif Păuleț, dar și din decanatul de Bacău și Iași. Omilia a fost rostită de pr. Matei Catargiu, originar din Poiana Micului și preot misionar în București, omilie ce s-a concentrat în jurul ideii că fiecare Casă Polonă trebuie să fie sediul spiritului polonez. Excelența Sa episcopul Petru Gherghel a subliniat că „familia din Solonețu Nou trăiește un moment de bucurie ca la nunta din Cana Galileii”.

După terminarea liturghiei, înalții oaspeți din Polonia, reprezentanții autorităților județene și locale, președinții tuturor asociațiilor polonezilor din România, locuitorii satului s-au îndreptat spre noua Casă Polonă din lemn și piatră, a cărei arhitectură se armonizează perfect cu peisajul.

Panglica inaugurală a fost tăiată înainte de sfințirea plăcii de la intrare, dar al Voievodatului Małopolska, și a clădirii oficiată de episcopul Petru Gherghel. Apoi pe scena noii Case Polone a urcat Gervazen Longher – președintele Uniunii Polonezilor

Po mszy zaproszeni goście z Polski, przedstawiciele miejscowych władz samorządowych, prezesi wszystkich Stowarzyszeń Polaków w Rumunii wraz z mieszkańcami udali się pod nowy Dom Polski. Budynek, wzniesiony z drewna i kamienia, pięknie wtapia się w miejscowy krajobraz.

din România care a invitat să îi fie alături oaspeții. În cuvântul său a mulțumit Ministerului polonez al Afacerilor Externe și Senatului R.P. Paweł Bogdziewicz – consulul R.P. la București a dat citire scrisorii

Przecięto wstęę, a następnie J.E. biskup Petru Gherghel poświęcił tablicę – dar od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, oraz budynek.

președintelui Poloniei Bronisław Komorowski. Vice-mareșalul Senatului R.P. Jan Wyrowiński a apreciat că „banii au fost bine folosiți”, iar președintele Asociației „Wspólnota Polska” Longin Komołowski și-a exprimat speranța că noua Casă Polonă va fi „un centru al spiritului polonez”. Au mai luat cuvântul Regina Jurkowska, director în Ministerul Afacerilor Externe al Poloniei, prefectul de Suceava Florin Sinescu și doamna primar al comunei Cacica Elena Boloca. Între oaspeții din Polonia s-au aflat și reprezentanți ai Voievodatului Podcarpacie – partener al județului Suceava – și anume Kamil Czyż și Daria Kędzierska.

Prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher zaprosił szanownych gości na scenę nowego Domu Polskiego, wcześniej dziękując Ministerstwu Spraw Zagranicznych i Senatowi RP. Konsul RP w Bukareszcie Paweł Bogdziewicz odczytał list Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Wicemarszałek Senatu RP Jan Wyrowiński podkreślił, że przedsięwzięcie to „dobrze wydane pieniądze”, a prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski wyraził m.in. nadzieję, że nowy Dom Polski będzie „centrum polskiego ducha”. Przemawiali także Regina Jurkowska

După partea oficială a urmat un spectacol artistic prezentat de ansamblurile „Sołonczanka” din Solonețu Nou, „Mała Pojana” din Poiana Micului și „Pădurețul” din Pârteștii de Sus.

Spectatorii au fost impresionați de spectacol și au aplaudat îndelung, cu căldură, apreciind atât eleganța dansului Polonez, cât și iureșul dansurilor muntenești.

Manifestările s-au încheiat cu un picnic, într-o atmosferă caldă, amicală.

Stanislava Iachimovschi

z Departamentu Współpracy z Polonią w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, pre-fekt okręgu Suczawa Florin Sinescu i wójt Gminy Kaczyka Elena Boca. Wśród gości z Polski byli także reprezentanci Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego – praternera Rady Okręgowej Su-czawa – Kamil Czyż i Daria Kędzierska.

Po części oficjalnej na scenie wystąpiły zespoły „Sołonczanka” z Nowego Sołoncea, „Mała Pojana” z Pojany Mikuli i „Pădurețul” din Pârteștii de Sus. Widzowie gromkimi oklaskami nagradzali zarówno majestat poloneza, jak i zawrotne tempo tańców góralskich.

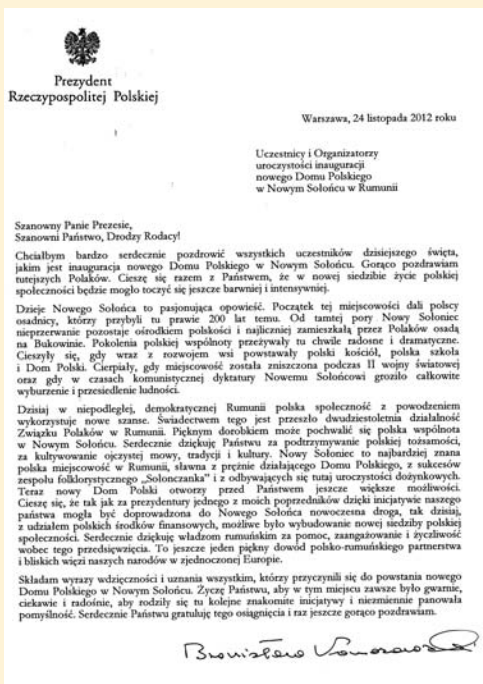
Uroczystości w ciepłej i przyjacielskiej atmosferze zakończył piknik.

Tłum. E. Wieruszewska-Calistru

Președintele
Republicii Polonia

Varșovia, 24 noiembrie 2012

Participanți și Organizatori
ai inaugurării festive
a noii Case Polone
în Solonețu Nou în România

Stimate Doamnă Președinte,
Stimate Doamne și Stimați Domni, Dragi Compatrioți!

Aș dori să salut din inimă pe toți participanții la sărbătoarea de astăzi și anume inaugurarea noii Case Polone în Solonețu Nou. Calde salutări tuturor polonezilor de aici. Mă bucur împreună cu Dumneavoastră că, în noul sediu, viața comunității poloneze se va putea desfășura mai strălucitor și intens.

Istoria Solonețului Nou este o poveste pasionantă. Începuturile acestei localități se datoresc coloniștilor polonezi care au venit aici cu aproape 200 de ani în urmă. De atunci Solonețu Nou rămâne neîntrerupt un centru al spiritului polonez și o așezare bucovineană locuită de cei mai numeroși polonezi. Generații de polonezi au trăit aici clipe de bucurie și clipe dramatice. S-au bucurat când, odată cu dezvoltarea satului, s-au ridicat biserica polonă, școala polonă și Casa Polonă. Au suferit când localitatea a fost distrusă în timpul celui de al II-lea război mondial precum și în timpul dictaturii comuniste când Solonețu Nou era amenințat să fie dărâmat și populația strămutată.

Astăzi, în România independentă și democratică comunitatea poloneză profită cu succes de noile șanse. O dovadă a acestui fapt este activitatea de peste 20 de ani a Uniunii Polonezilor din România. Cu frumoase succese se poate lăuda comunitatea poloneză din Solonețu Nou. Vă mulțumesc din inimă pentru menținerea identității polone, pentru cultivarea limbii materne, tradițiilor și culturii. Solonețu Nou este cea mai cunoscută localitate poloneză din România, renumită pentru intensa activitate a Casei Polone, pentru succesele ansamblului folcloric „Soloncanka” și pentru Sărbătoarea Roadelor care se desfășoară aici. Acum noua Casă Polonă deschide în fața Dumneavoastră posibilități mai mari. Mă bucur că la fel ca în timpul președinției unuia dintre precursorii mei, datorită inițiativei statului nostru a putut fi construit un drum modern care duce la Solonețu Nou, așa și astăzi, cu mijloace financiare poloneze a fost posibilă construirea unui nou sediu pentru comunitatea poloneză. Mulțumesc din inimă autorităților române pentru ajutor, implicare și bunăvoință față de acest obiectiv. Este încă o frumoasă dovadă a parteneriatului polono-român și a apropiatelor legături ale popoarelor noastre în Europa unită.

Adresez expresia recunoștinței și aprecierii tuturor celor care au contribuit la ridicarea noii Case Polone în Solonețu Nou. Vă doresc ca în acest loc să fie mereu interesant și vesel, ca în acest loc să se nască alte inițiative remarcabile și să domnească mereu succesul. Vă felicit din inimă pentru această realizare și încă o dată Vă adresez calde salutări.

Al VIII-lea Congres al Uniunii Europene a Comunităților Poloneze

VIII Zjazd Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych

Nowowybрана Președinte EUWP Helena Miziniak
Nou alesul Președinte UECP Helena Miziniak

În zilele de 16-18 noiembrie 2012, la Pułtusk s-a desfășurat cel de al VIII-lea Congres al Uniunii Europene a Comunităților Poloneze (UECP) cu participarea a 58 de delegați reprezentând 33 de organizații din 27 de țări europene.

În seara zilei de 16 noiembrie a avut loc deschiderea oficială a lucrărilor Congresului de către președintele încă în exercițiu Tadeusz Pilat care a urât bun venit delegaților și oaspeților: Longin Komołowski – președintele Asociației „Wspólnota Polska” și Iwona Borowska Popławska – director al Biroului Conducerii

Od lewej: prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski, wiceminister spraw zagranicznych Janusz Cisek, przewodniczący senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Andrzej Person
De la Stânga: președintele Asociației „Wspólnota Polska” Longin Komołowski, viceministrul afacerilor externe Janusz Cisek, președintele Comisiei pentru Problemele Emigrației și Legăturii cu Polonezii din Străinătate Andrzej Person

W dniach 16-18 listopada 2012 r. w Pułtusku odbył się VIII Zjazd Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP) z udziałem 58 delegatów reprezentujących 33 organizacje z 27 krajów.

Pamiątkowe zdjęcie delegatów na Zjazd / Fotografie cu delegații la Congres

Centrale a Asociației „Wspólnota Polska”. În încheiere, Tadeusz Pilat a făcut un apel la unitate și solidaritate. Apoi a fost desemnat prezidiul cu președintele acestuia – Roman Śmigielski și s-a votat ordinea de zi.

Ziua a doua a Congresului a fost dedicată, în prima ei parte, dărilor de seamă privitoare la mandatul de trei ani al președintelui și secretariatului precum și la activitatea UECP din ultimul an.

În a doua parte a aceleiași zile s-a trecut la alegerea noii conduceri a UECP. Helena Miziniak din Marea Britanie a fost aleasă președinte obținând 69% din voturi. Aceasta, în cuvântul ei, a mulțumit pentru încredere și a subliniat câteva dintre direcțiile pe care le va avea în vedere, printre altele, tineretul și sprijinirea organizațiilor poloneze din Balcani. La propunerea ei delegații la Congres au votat în unanimitate ca lui Tadeusz Pilat să i se confere titlul de președinte de onoare a UECP. Acesta a mulțumit pentru încredere și s-a arătat gata să ajute organizația din toate puterile. Doamna Helena Miziniak a nominalizat secretarii – vicepreședinte Aleksander Zając din Germania, secretar general Roman Śmigielski din Danemarca și trei noi secretari regionali: din Rusia pentru Europa de Est, din Austria pentru Europa de Vest și din Muntenegru pentru Balcani. De asemenea a fost nominalizată Comisia de Revizie alcătuită din trei membri și s-au stabilit comisiile dintre congrese: pentru problemele

Wieczorem 16 listopada oficjalnego otwarcia Zjazdu dokonał urzędujący jeszcze prezydent EUWP Tadeusz Pilat, który powitał delegatów i gości: Longina Komołowskiego – prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Iwonę Borowską Popławską – dyrektorkę Biura Zarządu Krajowego Stowarzyszenia. W zakończeniu zaapelował o jedność i solidarność. Następnie wybrano prezydium z Romanem Śmigielskim na czele i poddano pod głosowanie porządek dnia.

Drugi dzień kongresu poświęcony był, w pierwszej części, sprawozdaniom z trzech lat kadencji ustępującego prezydenta i sekretariatu EUWP oraz ich działalności w ostatnim roku.

W drugiej części dnia wybierano nowe kierownictwo EUWP. Prezydentem została Helena Miziniak z Wielkiej Brytanii uzyskując 69% głosów. W swoim słowie podziękowała za zaufanie i wymieniła kilka spraw, które szczególnie będzie miała na uwadze, między innymi młódzież i wsparcie organizacji polonijnych z krajów bałkańskich. Na jej wniosek delegaci kongresu jednogłośnie zdecydowali o nadaniu Tadeuszowi Pilatowi tytułu Honorowego Prezydenta EUWP. Podziękował on za zaufanie i zaoferował swoją pomoc organizacji. Helena Miziniak zaproponowała nowy skład sekretariatu – wiceprezydentem został Aleksander Zając z Niemiec, sekretarzem generalnym Roman Śmigielski z Danii, wybrano także trzech nowych sekretarzy regionalnych: z Rosji do spraw Europy Wschodniej, z Austrii ds. Europy Zachodniej

tineretului, medială, de învățământ, pentru minoritatea polonă și pentru păstrarea identității naționale. În încheierea acestei părți a fost votat în unanimitate noul statut al UECP.

În partea a treia a celei de a doua zile a Congresului s-a discutat pe următoarele probleme: învățământul în limba polonă în Europa, integrarea comunităților poloneze, Consiliul Diasporei Poloneze Mondiale, emigrația „după pâine” în țările UE, situația polonezilor în țările vecine, noul sistem de finanțare.

A venit rândul oaspeților să ia cuvântul: vice-ministrul Afacerilor Externe Janusz Cisek, președintele Comisiei pt. Problemele Emigrației și Legăturii cu Polonezii din Străinătate din Senat – Andrzej Person, vicepreședinta Comisiei Legăturii cu Polonezii din Străinătate din Seim – Joanna Fabisiak.

Duminică, în bazilica renesantistă din Pułtusk a avut loc o Sf. Liturghie celebrată de arh. Tadeusz Kondrusiewicz împreună cu pr. canonic Wiesław Kosek în intenția Uniunii Europene a Comunităților Poloneze și a conducerii nou alese.

A urmat despărțirea. Delegații s-au întors în țările lor decizi să aplice în practică hotărârile Congresului. Uniunea Polonezilor din România a fost reprezentată de Cazimir Longher – vicepreședinte și Stanislava Iachimovschi – redactor șef al publicației „Polonus”.

Stanislava Iachimovschi

i z Czarnogóry ds. krajów bałtyckich. Powołano też trzyosobową komisję rewizyjną i wyznaczono przewodniczących międzyzjazdowych komisji problemowych: do spraw młodzieży, mediów, szkolnictwa oraz do spraw mniejszości polskiej i zachowania tożsamości narodowej. Na zakończenie przyjęto jednogłośnie nowy statut EUWP.

W trzeciej części dnia podczas sesji programowej dyskutowano na tematy: oświata polonijna w Europie, integracja Polonii, Rada Polonii Świata, emigracja zarobkowa w krajach UE, sytuacja Polaków w krajach ościennych oraz nowy system finansowania.

Przyszedł też czas na przemówienia gości: wiceministra spraw zagranicznych Janusza Ciska, przewodniczącego Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Andrzeja Persona, wiceprzewodniczącej Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą Joanny Fabisiak.

W niedzielę w renesansowej Bazylice Pułtuskiej mszę św. w intencji Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych i nowo wybranych władz odprawił arcybiskup Tadeusz Kondrusiewicz wraz z ks. kanonikiem Wiesławem Koskiem.

Nadszedł czas pożegnania. Delegaci wrócili do swoich krajów z postanowieniem wcielenia w życie postanowień Zjazdu. Związek Polaków w Rumunii reprezentowali wiceprezes Kazimierz Longier i redaktor naczelny „Polonusa” Stanisława Jakimowska.

Thum. E. Wieruszewska-Calistru

RECENZJE / RECENZII

Gwarili na pasionku w Brzeźnicy...*

W maju 2012 r. ukazało się już drugie, rozszerzone wydanie książki „Gwarili na Bukowinie... Baśnie, legendy i historie prawdziwe”.

Tak, jak poprzednio baśnie, legendy i historie prawdziwe spisała i opracowała dr Joanna Gorzelana z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Historie za-warte w książce opowiedział jej ojciec – Zygfryd Seul, urodzony na Starej Hucie (dziś na ukraińskiej Bukowinie), a obecnie mieszkający we Wrzesinach w województwie lubuskim. Wydanie książki było możliwe dzięki funduszom z projektu unijnego Wójta Gminy Brzeźnica.

Okładki przedstawiają fotografię bukowińskich studni, z których można czerpać wodę, tak, jak z opowieści czerpać prawdę o ludziach. Do drugiego wydania książki dołączone zostały ilustracje, które wykonali uczniowie ze szkół na terenie gminy, wyłonione zostały one w ramach konkursu ogłoszonego przez wójta. W sumie osiemnaście ilustracji młodych artystów. Szkoda, że nie są barwne, ale widocznie były ograniczenia finansowe. Na końcu, z myślą o tych, którzy nie znają opisywanych terenów, umieszczono schematyczną mapkę i wybraną literaturę dotyczącą Bukowiny i jej

În luna mai 2012 a apărut a doua ediție a cărții „Au grăit în Bucovina... Basme, legende și povestiri adevărate”.

Așa ca prima dată, basmele, legendele și poveștile le-a notat și redactat dr. Joanna Gorzelana de la Universitatea din Zielona Góra. Poveștile cuprinse în carte i-au fost narate de către tatăl ei – Zygfryd Seul născut în Huta Veche (astăzi în Bucovina ucraineană), care în prezent locuiește în Wrzesiny, în voievodatul Lubuskie. Editarea cărții a fost posibilă datorită fondurilor Uniunii din proiectul primarului Comunei Brzeźnica.

Copertele prezintă fotografia fântânilor bucovinene din care scoți apă așa cum din povești poți scoate adevărul despre oameni. La a doua ediție a cărții au fost adăugate ilustrații executate de elevii școlilor de pe terenul comunei, ilustrații alese în cadrul concursului anunțat de primar. În total optsprezece ilustrații ale tinerilor artiști. Păcat că nu sunt colorate, dar au fost evidente limitările financiare. La sfârșit, cu gândul la cei care nu cunosc terenurile descrise, se află o hartă schematică și o bibliografie privind Bucovina

mieszkańców oraz słowniczek słów gwarowych, gdyż opowieści opowiadane są polszczyzną gwarową, taką jaką zna Pan Zygfryd po latach mieszkania w Polsce.

Książka zawiera pięćdziesiąt siedem opowiadań, poczynając od legend z czasów Pana Jezusa, a kończąc na historiach, jakie się wydarzyły Bukowińczykom już w Polsce, w końcu XX w. Spotykamy tu historie o skarbach, gadających zwierzętach, o bosorkach i diabłach, a także o węzłach, które fascynowały autora. Postacie zarysowane są wyraziście, tak głuchy w cerkwi, jak Ilija pokutujący za swój grzech czy żona kaczmarka. Wszyscy przedstawieni zostali w sposób sugestywny, łatwy do wyobrażenia.

Książka Zygfryda Seula jest doskonałą lekturą nie tylko dla potomków Górali Czadeckich. Przekazuje ona bowiem wiele wartości moralnych, które powinny być pielęgnowane przez wszystkich ludzi. Oczywiście dla Górali Czadeckich może być „pamiątką” po przodkach, którzy wychowali się na owych historiach i opowiadali je będąc dumnymi ze swego pochodzenia. Ja również pochodzę od Górali ze strony mojego ojca. Nie znałam jednak tych historii. Ta książka pozwoliła mi poznać chociażby namiastkę dzieciństwa mojego dziadka, który niestety nie przekazał swojej wiedzy młodszemu pokoleniu.

Publikacja ta jest szansą na poznanie zakorzenionych w Bukowińczykach opowieści, mniej lub bardziej prawdziwych. Ukazane historie nie tylko

și locuitorii ei precum și un mic vocabular de cuvinte dialectale, căci poveștile sunt spuse în poloneza dialectală așa cum o știe Domnul Zygfryd după mai mulți ani de când locuiește în Polonia.

Cartea cuprinde cincizecișapte de povestiri, începând de la legende din timpurile Domnului Isus și se încheie cu istorisiri trăite de bucovineni în Polonia, la sfârșitul sec. XX. Întâlnim aici istorisiri despre comori, animale care vorbesc, despre vrăjitoare și diavoli, dar și despre șerpi care l-au fascinat pe autor. Figurile sunt conturate clar, surd în biserică asemenea lui Ilie care se pocăiește pentru păcatul său asemenea soției cârciumarului. Toate reprezentările sunt sugestive, ușor de imaginat.

Cartea lui Zygfryd Seul este o excelentă lectură nu doar pentru urmașii Muntenilor Czadca. Căci ea transmite numeroase valori morale, care ar trebui cultivate de toți oamenii. Desigur, pentru Muntenii Czadca poate fi „amintirea” înaintașilor care au crescut cu acele istorisiri și, povestindu-le, erau mândri de obârșia lor. Și eu provin din Munteni din partea tatei. Totuși nu am știut aceste istorisiri. Cartea aceasta mi-a permis să cunosc măcar un substitut al copilăriei bunicului meu care, din păcate, nu a transmis cunoștințele sale generației mai tinere.

Această carte este o șansă de a cunoaște istorisiri înrădăcinate în bucovineni, mai mult sau mai puțin adevărate. Istorisirile apărute nu doar te amuză,

**Zespół „Watra” z Brzeźnicy podczas „Bukowińskich Spotkań” w 2010 r. w Jastrowiu
Ansamblul „Watra” din Brzeźnica în timpul festivalului „Întâlniri Bucovinene” - 2010, la Jastrowie**

bawią, ale również uczą. Znajdziemy tutaj opowiadania zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Jak zaznaczył pan Zygfryd Seul we wstępie do książki: „Każda opowieść zawiera w sobie dość czytelne przesłanie, które mówi o tym, że jakaś dobroć czy skrucza będzie wynagradzana choćby w niespodziewany sposób. A zło musi być odpokutowane”.

Promocja książki odbyła się w ostatnią sobotę maja w Brzeźnicy koło Żagania podczas festynu „W maju na pasionku” obchodzonego tradycyjnie co roku. Podczas uroczystości autorzy ilustracji otrzymali nagrody i książki z dedykacją od samego autora. Wszyscy natomiast mogli podziwiać występujące zespoły. Tradycyjnie zaprezentował się zespół „Watra” i „Mała Watra” z Brzeźnicy, współorganizatorzy imprezy. Wśród zaproszonych gości można było podziwiać „Kapelę Syrba” z Wichowa, która wydała w tym roku debiutancką płytę z muzyką Górali Czadeckich. Zaszczyciły Brzeźnicę swoją obecnością również inne zespoły bukowińskie: „Echo Bukowiny” z Lubania, zespoły „Lutnia” i „Jodełki” z Żagania oraz działające na terenie gminy „Wichowianki” i „Źródełko” z Wichowa, a także „Stanowianie” ze Stanowa. Prawdziwą atrakcją dla widzów był występ „Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca im. Ludwika Figasa” z Zielonej Góry. W sumie można było posłuchać i obejrzeć występy dziesięciu grup śpiewających „na góralską nutę”, spróbować regionalnych potraw (najlepsze były gołąbki z kiszzonej kapusty!), podpatrywać jak robi się dziordany i pieski, a później bawić się do rana na zabawie ludowej.

Paulina Garczyk z domu Chabiniak

dar te și învață. Găsim aici povestiri atât pentru copii, cât și pentru adulți. Așa cum a remarcat domnul Zygfryd Seul în introducerea cărții: „Fiecare povestire cuprinde în ea un mesaj destul de clar care spune că bunătatea sau căința vor fi răsplătite chiar într-un mod neașteptat. Iar răul trebuie ispășit”.

Lansarea cărții a avut loc în ultima sâmbătă a lunii mai, în Brzeźnica lângă Żagan în timpul festinului „În mai pe imaș” desfășurat tradițional în fiecare an. În timpul festivității, autorii ilustrațiilor au primit premii și cărți cu dedicația autorului însuși. Iar toți au putut admira evoluția ansamblurilor. În mod tradițional s-au prezentat ansamblurile „Watra” și „Mała Watra” din Brzeźnica, coorganizatorii manifestării. Printre oaspeți a putut fi admirată „Kapela Syrba” din Wichów care a scos, anul acesta, discul de debut cu muzica Muntenilor Czadca. Au onorat Brzeźnica cu prezența lor și alte ansambluri bucovinene: „Echo Bukowiny” din Luban, ansamblurile „Lutnia” și „Jodełki” din Żagan precum și „Wichowianki” și „Źródełko” din Wichów și „Stanowianie” din Stanów. O atracție deosebită pentru spectatori a fost evoluția „Ansamblului de Căntece și Dansuri «Ludwik Figas»” din Zielona Góra. În total au putut fi ascultate și văzute zece grupuri vocale care au cântat „pe note muntenești”, au putut fi gustate mâncăruri regionale (cele mai bune au fost sarmalele din varză murată!), observate cum se fac dziordany și pieski** iar mai târziu ai putut să te distrezi până dimineața la petrecerea populară.

*gwarić – a grăi; pasionek – imaș (în graiul Muntenilor Czadca – au grăit pe imașul de la Brzeźnica)

**podoabe pentru costumul popular femeiesc

Trad. St. Iachimovschi

GRUDZIEN

- 1 XII** – 145. rocznica urodzin **Ignacego Mościckiego** (1867-1946), prezydenta RP, chemika, działacza niepodległościowego;
- 2 XII** – 140. rocznica śmierci **Wincentego Pola** (1807-1872), poety związanego z demokratycznym nurtem romantyzmu polskiego, badacza geografii ziem polskich, uczestnika powstania listopadowego na Litwie, członka Akademii Umiejętności;
- 4 XII** – 105. rocznica urodzin **Ksawerego Pruszyńskiego** (1907-1950), pisarza, publicysty;
- 5 XII** – 145. rocznica urodzin **Józefa Piłsudskiego** (1863-1935), męża stanu, Marszałka Polski, Naczelnika Państwa i Naczelnika Wojska Polskiego;
- 6 XII** – 210. rocznica śmierci **Tadeusza Mostowskiego** (1766-1842), literata, publicysty, polityka i wydawcy, ministra spraw wewnętrznych Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego;
- 9 XII** – 75. rocznica śmierci **Andrzeja Struga** (1871-1937), powieściopisarza;
- 10 XII** – 90. rocznica urodzin **Jerzego Romana Krzyżanowskiego** (1922), historyka literatury, krytyka, autora powieści i opowiadań;
- 12 XII** – 200. rocznica śmierci **Stanisława Trembeckiego** (1739-1812), poety, autora pierwszej polskiej komedii;
- 13 XII** – 40. rocznica śmierci **Jana Cybisa** (1897-1972), malarza, pedagoga i publicysty, czołowego przedstawiciela koloryzmu;
- 14 XII** – 110. rocznica urodzin **Stanisława Jodłowskiego** (1902-1979), językoznawcy, polonisty, członka Komitetu Ortograficznego PAU, współautora słownika „Zasady pisowni polskiej i interpunkcji”;
- 15 XII** – 70. rocznica śmierci **Michaliny Stefanowskiej** (1855-1942), biologa, pedagoga, profesora uniwersytetów: poznańskiego i brukselskiego, członka Polskiej Akademii Umiejętności i jednocześnie drugiej kobiety w PAU po Marii Skłodowskiej-Curie;
- 16 XII** – 100. rocznica urodzin **Tadeusza Zagajewskiego** (1912-2010), profesora, inżyniera elektryka, pioniera polskiej elektroniki;
- 17 XII** – 115. rocznica urodzin **Władysława Broniewskiego** (1897-1962), poety, tłumacza;
- 19 XII** – 130. rocznica urodzin **Bronisława Hubermana** (1882-1947), skrzypka i pedagoga, jednego z najwybitniejszych skrzypków XX w.;
- 20 XII** – 30. rocznica śmierci **Artura Rubinsteina** (1887-1982), polskiego pianisty pochodzenia żydowskiego;

DECEMBRIE

- 1 XII** – 145 de ani de la nașterea lui **Ignacy Mościcki** (1867-1946), președintele R.P., chimist, militant pentru independență;
- 2 XII** – 140 de ani de la moartea lui **Wincenty Pol** (1807-1872), poet legat de curentul democratic al romantismului polonez, cercetător al geografiei teritoriilor poloneze, participant la insurecția din noiembrie din Lituania, membru al Academiei de Științe;
- 4 XII** – 105 ani de la nașterea lui **Ksawery Pruszyński** (1907-1950) scriitor, publicist;
- 5 XII** – 145 de ani de la nașterea lui **Józef Piłsudski** (1863-1935), bărbat de stat, Mareșal al Poloniei, Șef al Statului și Comandant al Armatei Polone;
- 6 XII** – 210 ani de la moartea lui **Tadeusz Mostowski** (1766-1842), literat, publicist, politician și editor, ministru al afacerilor interne al Ducatului Varșoviei și Regatului Poloniei;
- 9 XII** – 75 de ani de la moartea lui **Andrzej Strug** (1871-1937), romancier;
- 10 XII** – 90 de ani de la nașterea lui **Jerzy Roman Krzyżanowski** (1922), istoric literar, critic, autor de romane și povestiri;
- 12 XII** – 200 de ani de la moartea lui **Stanisław Trembecki** (1739-1812), poet, autorul primei comedii poloneze;
- 13 XII** – 40 de ani de la moartea lui **Jan Cybis** (1897-1972), pictor, pedagog și publicist, reprezentant de frunte al colorismului;
- 14 XII** – 110 ani de la nașterea lui **Stanisław Jodłowski** (1902-1979), lingvist, polonist, membru al Comitetului Ortografic al Academiei Polone de Științe, coautor al dicționarului „Principiile ortografiei poloneze și punctuației”;
- 15 XII** – 70 de ani de la moartea **Michalinei Stefanowska** (1855-1942), biolog, pedagog, profesor al universităților din Poznań și Bruxelles, membră a Academiei Polone de Științe și, totodată, a doua femeie în Academia Polonă de Științe după Maria Skłodowska-Curie;
- 16 XII** – 100 de ani de la nașterea lui **Tadeusz Zagajewski** (1912-2010), profesor, inginer electrician, pionier al electronicii poloneze;
- 17 XII** – 115 ani de la nașterea lui **Władysław Broniewski** (1897-1962), poet, traducător;
- 19 XII** – 130 de ani de la nașterea lui **Bronisław Huberman** ((1882-1947), violonist și pedagog, unul dintre remarcabili violoniști ai sec. XX;
- 20 XII** – 30 de ani de la moartea lui **Artur Rubinstein** (1887-1982), pianist polonez de origine evreiască;

22 XII – 140. rocznica urodzin **Zdzisława Krygowskiego** (1872-1955), matematyka, kryptologa, inicjatora badań kryptologicznych nad Enigmą;
23 XII – 70. rocznica urodzin **Krystyny Kofty** (1942), pisarki, felietonistki, plastyka;
24 XII – 155. rocznica śmierci **Stanisława Jachowicza** (1796-1857), poety, autora bajek dla dzieci;
29 XII – 110. rocznica śmierci **Henryka Warsa** (1902-1977), kompozytora, pianisty, dyrygenta, pioniera jazzu w Polsce;
31 XII – 10. rocznica śmierci **Kazimierza Dejmka** (1924-2002), reżysera, dyrektora teatrów, znakomitego inscenizatora dramaturgii staropolskiej, ministra kultury i sztuki.

22 XII – 140 de ani de la nașterea lui **Zdzisław Krygowski** (1872-1955), matematician, criptolog, inițiator al cercetărilor criptologice asupra Enigmei;
23 XII – 70 de ani de la nașterea **Krystinei Kofta** (1942), scriitoare, foiletonistă, artist plastic;
24 XII – 155 de ani de la moartea lui **Stanisław Jachowicz** (1796-1857), poet, autor de basme pentru copii;
29 XII – 110 ani de la moartea lui **Henryk Wars** (1902-1977), compozitor, pianist, dirijor, pionier al jazz-ului în Polonia;
31 XII – 10 ani de la moartea lui **Kazimierz Dejmek** (1924-2002), regizor, director de teatru, celebru prin punerea în scenă a dramaturgiei vechi poloneze, ministru al culturii și artei.

Kronika bukowińskich Polaków

1912

Cronica polonezilor bucovineni

Listopad

11.04. – **Czerniowce:** Delegaci polskich organizacji i instytucji wraz z wychowankami Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza przybyli do dyrektora reprezentacji Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń i prezesa Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza Karola Witkowskiego, by złożyć mu życzenia imieninowe.

11.05. – **Wiedeń:** Prezydent Bukowiny dr Rudolf Meranu konferował z ministrem skarbu Zaleskim m.in. o pomocy materialnej państwa dla bukowińskich ofiar niepogody i powodzi.

11.06. – **Czerniowce:** Pod przewodnictwem radcy dworu dr. Bazylego Duzinkiewicza obradowała Rada Szkolna Krajowa. Mianowano nauczycieli dla niektórych szkół ludowych, przekształcono 4-klasową szkołę w Balaczanie w 5-klasową, załatwiono kilka propozycji obsad w szkołach średnich, uchwalono wskazówki dla Rad Szkolnych Oręgowych w sprawie tworzenia paralelek i urlopownia nauczycieli.

11.09. – **Czerniowce:** Pensjonariuszki SS. Rodziny Maryi urządziły uroczysty obchód jubileuszu 300-lecia śmierci ks. Piotra Skargi. Na program złożyły się: „Kantata ku czci Skargi” Tadeusza Zubrzyckiego, odczyt, wiązanka polskich pieśni w wykonaniu chóru, ćwiczenia gimnastyczne, deklamacje i żywy obraz „Polska na sądzie”.

11.09. – **Czerniowce:** Przeżywszy lat 68 zmarł emerytowany długoletni kierownik kancelarii Sądu Obwodowego w Suczawie i tamtejszego Towarzystwa Bratniej Pomocy i Czytelni Polskiej Ferdynand Drozdowski. Jego pogrzeb, przy licznych udziale publiczności, odbył się 11 listopada.

11.09. – **Horodenka:** Koncertowała lwowska śpiewaczka Janina Illasiewicz na dochód Gimnazjum Polskiego.

Noiembrie

11.04. – **Cernăuți:** Cu prilejul onomasticii, delegații organizațiilor și instituțiilor poloneze împreună cu elevii Internatului Polonez „A. Mickiewicz” au venit la directorul reprezentanței Societății Asigurărilor Reciproce din Cracovia și la președintele Internatului Polonez „A. Mickiewicz” Karol Witkowski pentru a le adresa urări.

11.05. – **Viena:** Președintele Bucovinei contele dr. Rudolf Meranu a discutat cu ministrul finanțelor Zaleski, printre altele, despre ajutorul material dat de stat pentru sinistrării de pe urma inundațiilor din Bucovina.

11.06. – **Cernăuți:** Consiliul Școlar al Țării a dezbătut sub conducerea consilierului curții dr. Bazyl Duzinkiewicz. Au fost numiți învățătorii unor școli populare, în Bălăceni școala cu 4 clase a fost transformată în școală cu 5 clase, s-au rezolvat câteva propuneri de personal în școlile medii, s-au emis câteva indicații pentru Consiliile Școlare Regionale privitoare la formarea claselor paralele și la concediul cadrelor didactice.

11.09. – **Cernăuți:** Elevele Așezământului Surorilor Familiei Mariei au sărbătorit jubileul împlinirii a 300 de ani de la moartea pr. Piotr Skarga. Programul a fost alcătuit din: „Cantată în onoarea lui Skarga” de Tadeusz Zubrzycki, conferință, cântece în interpretarea corului, exerciții de gimnastică, recitări și tabloul vivanț „Polonia la judecată”.

11.09. – **Cernăuți:** A murit la vârsta de 68 de ani pensionatul șef al cancelariei Tribunalului Regional din Suceava și al Asociației Polone de Ajutor Frățesc și de Lectură Ferdynand Drozdowski. În mormântarea lui, cu o numeroasă participare, a avut loc în ziua de 11 noiembrie.

11.09. – **Horodenca:** Cântăreața Janina Illasiewicz a susținut un concert în beneficiul Gimnaziului Polonez.

11.<10. – **Waszkowce**, Dom Polski: Pod przewodnictwem ks. Marceliego Zawadowskiego odbył się wiec oświatowy miejscowych i okolicznych Polaków, którzy uchwalili rezolucję domagającą się upaństwowienia polskich szkół prywatnych.

11.10. – **Bulaj**, Szkoła Polska: Nastąpiło uroczyste otwarcie prowizorycznej Szkoły Ludowej z polskim językiem wykładowym, o którą od trzech lat za-biegali polscy posłowie i czerniowieckie Koło TSL. Uroczystość zaszczycił swoją obecnością poseł dr Stanisław Kwiatkowski, suczawski proboszcz i dzie-kan ks. Józef Cewe, który nową szkołę poświęcił, oraz kierownik starostwa suczawskiego radca Rządu Krajowego dr Erast Tarangul, który wspierał starania Polaków. Lokal dla szkoły własnym kosztem zapewniło czerniowieckie Koło TSL.

11.10. – **Czerniowce**: W 90. numerze „Gazety Polskiej” opublikowano wyniki spisu ludności z 31 grudnia 1910 r. podane przez centralną komisję statystyczną. Wynikało z nich, że na 800.098 mieszkańców całej Bukowiny Polaków było 36.210, tj. niespełna 5%, a rzymskich katolików 98.365. Z tego w Czerniowcach znajdowało się 14.893 Polaków, rzymskich katolików – 23.474. W poszczególnych powiatach Polaków miało być: w czerniowieckim – 3565, gurahumorskim – 2935, długopolskim – 689, kocmanieckim – 1373, radowieckim – 845, sereckim – 2274, stróżenieckim – 3997, suczawskim – 1636, waszkowieckim – 100, wyżnickim – 1185 i zastawnickim – 1118.

11.10. – **Seret**, Czytelnia Polska: Licznie zgromadzeni Polacy oraz przynależni do innych narodowości uczestniczyli w obchodzie ku czci ks. Piotra Skargi z okazji 300-lecia jego śmierci. Na uroczystość złożyły się: słowo wstępne Antoniego Chwastka, kantata na cześć ks. Skargi w wykonaniu chóru mieszanego pod kierunkiem miejscowego organisty Sywuli, odczyt Alojzego Kurterskiego o życiu, pracy i znaczeniu ks. Skargi, deklamacja wierszy Marii Konopnickiej, przedstawienie utworu o Skardze napisanego przez bpa Bandurskiego w wykonaniu miejscowych amatorów „Złote usta – złote serce”, fragment sztuki ludowej „Kościuszko pod Raclawicami”, wysłanie telegramu do abpa dr Józefa Bilczewskiego natępującej treści: „Polonia serecka zebrana na uroczystości skargowskiej śle swemu Arcypasterzowi wyrazy przywiązania i czci z zapewnieniem, że przy sztandarze wiary i białego orła wiernie stoi i stać będzie”.

11.14. – **Czerniowce**: Odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Towarzystwa Bursy Katolickiej im. Issakowicza, któremu przewodniczył wiceprezes Piotr Romaszkan. Na 50 wychowanków 20 utrzymywano bezpłatnie. Wyniki klasyfikacji wychowanków były zadowolające. Wybrano także wydział i komisję szkolejącą.

11.15. – **Czerniowce**: Z racji imienin wspaniałego Polaka i kapłana, ofiarnego opiekuna młodzieży, radcy konsystorialnego ks. Leopolda Schweigera mnodzy

11.<10. – **Vășcăuți**, Casa Polonă: Sub conducerea pr. Marceli Zawadowski a avut loc o reuniune privitoare la învățământ a polonezilor din localitate și împrejurimi care au votat o rezoluție în care cereau trecerea școlilor particulare poloneze la stat.

11.10. – **Bulai**, Școala Polonă: A avut loc deschiderea festivă a Școlii Populare provizorii cu limba de predare polonă, solicitată de deputații polonezi și Cercul SȘP din Cernăuți. Festivitatea a fost onorată de deputatul dr. Stanisław Kwiatkowski, de pr. Józef Cewe – paroh și decan de Bucovina care a sfințit noua școală, precum și de consilierul sucevean al Consiliului Țării – dr. Erast Tarangul care a sprijinit demersurile polonezilor. Localul școlii a fost asigurat de Cercul SȘP din Cernăuți.

11.10. – **Cernăuți**: În nr. 90 al „Gazetei Polone” au fost publicate rezultatele recensământului populației din 31 decembrie 1910 date de comisia centrală de statistică. Din acestea reieșea că din totalul de 800.098 locuitori ai Bucovinei erau 36.210 polonezi, mai puțin de 5%, iar romano-catolici 98.365. Dintre aceștia, în Cernăuți erau 14.893 de polonezi, romano-catolici – 23.474. În diferite raioane, numărul polonezilor era: Cernăuți – 3565, Gura Humorului – 2935, Câmpulung – 689, Cozmeni – 1373, Rădăuți – 845, Siret – 2274, Storojineț – 3997, Suceava – 1636, Vășcăuți – 100, Vijnița – 1185 și Zastavna – 1118.

11.10. – **Siret**, Societatea Polonă de Lectură: Numeroși polonezi și reprezentanți ai altor naționalități au participat la manifestarea prilejuită de împlinirea a 300 de ani de la moartea pr. Piotr Skarga. Festivitatea a cuprins: cuvântul introductiv al lui Antoni Chwastek, cantata în onoarea pr. Skarga în interpretarea corului mixt dirijat de organistul din localitate Sywul, conferința lui Alojzy Kurterski despre viața, activitatea și însemnătatea pr. Skarga, recitarea poeziilor Mariei Konopnicka, prezentarea creației „Buze de aur – inimă de aur” despre pr. Skarga scrise de episcopul Bandurski în interpretarea amatorilor din localitate, un fragment din piesa populară „Kościuszko la Raclawice”, expedierea unei telegrame arhiepiscopului dr. Józef Bilczewski: „Polonezii din Siret adunați la festivitatea închinată pr. Skarga trimit păstorului lor expresia atașamentului și respectului, asigurându-l că stau și vor sta cu credință la drapelul credinței și al vulturului alb”.

11.14. – **Cernăuți**: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Asociației Internatului Catolic „Issakowicz” condusă de vicepreședintele Piotr Romaszkan. Din 50 de elevi, 20 erau întreținuți gratuit. Rezultatele calificării elevilor au fost satisfăcătoare. De asemenea, a fost aleasă conducerea.

11.15. – **Cernăuți**: Cu ocazia onomasticii pr. Leopold Szwieiger – strălucit polonez și preot, protector devotat al tinerilor, consilier consistorial – mulți compatrioți

rodacy oraz polskie organizacje składały mu życzenia oraz w jego intencjach zanosili modły do Boga.

11.16. – Czerniowce, Dom Polski: Odbył się przygotowany przez miejscowych sokołów wieczór kościuszkowski, na który złożyły się: słowo wstępne wiceprezesa Adama Walewskiego, występ chóru „Ogniska”, budowanie piramid oraz ćwiczenia ze świetlnymi maczugami i obraz dramatyczny pt. „Kościuszek w Petersburgu”.

11.17. – Radowce, Czytelnia Polska: Miejscowi amatorzy wystawili dwie sztuczki „Dwie narzeczone” oraz „Żyd...” w reżyserii Kwiatkowskiego.

11.20. – Kraków: Zarząd Główny TSL na posiedzeniu przyjął do wiadomości z zadowoleniem sprawozdanie dr. Stanisława Kwiatkowskiego jako prezesa Komitetu Organizacyjnego Gimnazjum Polskiego w Czerniowcach i „uchwalił wyrazić Komitetowi, Kierownictwu i Gronu nauczycielskiemu pełne uznanie i podziękowanie za dotychczasową pracę i starania około rozwoju tego zakładu i przesłać życzenia pomyślnego rozwoju i rezultatów na przyszłość”.

11.21. – Stróżeń: Przeżywszy lat 24 zmarł nauczyciel i kierownik polskiej Szkoły Ludowej w Nowej Żadowie Michał Horodyński. W pogrzebie wzięli udział liczni nauczyciele i znajomi.

11.23. – Czerniowce, sala posiedzeń Domu Polskiego: Odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Towarzystwa Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza ze zwykłym porządkiem dziennym.

11.23. – Czerniowce, Dom Polski: Odbył się komers członków Towarzystwa Akademików Polskich „Ognisko” z okazji przyjmowania na członka studentki Uniwersytetu Czerniowieckiego Libuszy Łatczerówny. Po komersie tańczono, a w przerwach śpiewał chór „Ogniska”.

11.23. – Kaliczanka, Czytelnia Polska: Odbyła się zabawa na dochód Gimnazjum Polskiego w Czerniowcach.

11.<24. – Kaliczanka: Zmarł długoletni członek Czytelnii Polskiej TSL w Kaliczance Michał Zieliński. W pogrzebie liczny udział wzięli członkowie Czytelnii TSL.

11.24. – Czerniowce, Bursa Katolicka im. Issakowicza: Wychowankowie Bursy urządzili uroczystą wieczornicę ku czci ks. Hugona Kołłątaja w setną rocznicę śmierci. Złożyły się na nią: słowo wstępne, odczyt o Kołłątaju, deklamacje, występ własnego chóru oraz odegranie IV sceny „Kordiana” Juliusza Słowackiego.

11.<28. – Lwów: Proboszcz i dziekan suczawski ks. Józef Cewe został mianowany honorowym asesorem lwowskiego konsystorza metropolitalnego obrządku łacińskiego.

11.29. – Czerniowce, Dom Polski: Pod przewodnictwem wiceprezesa i posła dr. Aleksandra Skibniewskiego odbyło się posiedzenie wydziału Koła Polskiego, które

și organizațiile poloneze i-au adresat urări și s-au rugat la Dumnezeu pentru el.

11.16. – Cernăuți, Casa Polonă: S-a desfășurat o seară închinată lui Kościuszek pregătită de membrii Asociației „Sokol” din localitate, care a cuprins un cuvânt introductiv al vicepreședintelui Asociației Adam Walewski, evoluția corului „Ognisko”, piramide și exerciții cu măciuci luminoase precum și tabloul dramatic intitulat „Kościuszek la Petersburg”.

11.17. – Rădăuți, Societatea Polonă de Lectură: Amatorii din localitate au pus în scenă două mici piese „Două logodnice” și „Evreul...” în regia lui Kwiatkowski.

11.20. – Cracovia: Conducerea Centrală a SȘP a primit cu satisfacție darea de seamă a dr. Stanisław Kwiatkowski ca președinte al Comitetului de Organizare a Gimnaziului Polonez din Cernăuți și „a decis să aprecieze activitatea Comitetului, Conducerii și Corpului profesoral și să mulțumească pentru munca de până acum și pentru strădania de a dezvolta această organizație trimițând urări de succese și rezultate pentru viitor”.

11.21. – Storojineț: A decedat la vârsta de 24 de ani învățătorul și directorul Școlii Populare din Zawada Nouă – Michał Horodyński. La înmormântare au participat numeroase cadre didactice și cunoscuți.

11.23. – Cernăuți, sala de ședințe a Casei Polone: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Societății Internatului Polonez „A. Mickiewicz” cu ordinea de zi obișnuită.

11.23. – Cernăuți, Casa Polonă: A avut loc banchetul membrilor Societății Universitarilor Polonezi „Ognisko” cu prilejul primirii ca membră a studentei Universității din Cernăuți Libusza Łatczerówna. După banchet s-a dansat, iar în pauze a cântat corul „Ognisko”.

11.23. – Caliceanca, Societatea Polonă de Lectură: A avut loc o petrecere în beneficiul Gimnaziului Polonez din Cernăuți.

11.<24. – Caliceanca: A decedat Michał Zieliński – vechi membru al Societății Polone de Lectură din Caliceanca. La înmormântare au luat parte numeroși membri ai Societății.

11.24. – Cernăuți, Internatul Catolic „Issakowicz”: Elevii Internatului au organizat o seară festivă în memoria pr. Hugo Kołłątaj la centenarul morții sale. Seara a cuprins: cuvânt introductiv, conferință despre Kołłątaj, recitări, evoluția corului internatului precum și interpretarea scenei IV din „Kordian” de Juliusz Słowacki.

11.<28. – Lvov: Parohul și decanul de Suceava pr. Józef Cewe a fost numit asesor onorific al consistoriului metropolitan de rit latin din Lvov.

11.29. – Cernăuți, Casa Polonă: Sub conducerea vicepreședintelui și deputatului dr. Aleksander Skibniewski a avut loc ședința conducerii Cercului Polonez care, după ce a ascultat prezentarea de către secretarul

po wysłuchaniu relacji swego sekretarza posła dr. Stanisława Kwiatkowskiego o rozwoju szkolnictwa polskiego oraz Władysława Mierzwińskiego o wyborach uzupełniających i dyskusji postanowiło wzmocnić starania o utworzenie szkół polskich tam, gdzie istnieją ku temu ustawowe warunki i solidarnie działać na rzecz wprowadzenia Polaków do Rady Miejskiej. Sporządzono listę komitetu wyborczego.

11.30. – **Suczawa:** Zmarła Maria Kwiatkowska, żona prezesa miejscowej Czytelni Polskiej Józefa Kwiatkowskiego. Pogrzeb przy licznych udziałach publiczności odbył się w środę 3 grudnia.

dr Jan Bujak – Kraków

Cercului a deputatului dr. Stanisław Kwiatkowski privind dezvoltarea învățământului polonez precum și a lui Władysław Mierzwiński despre alegerile complete și discuții, a decis să intensifice demersurile privitoare la înființarea de școli poloneze acolo unde există condiții legale și să acționeze pentru aducerea de polonezi în Consiliul Orașenesc. S-a întocmit o listă a comitetului electoral.

11.30. – **Suceava:** A decedat Maria Kwiatkowska, soția președintelui Societății Polone de Lectură din localitate, Józef Kwiatkowski. În mormântarea, în prezența unui numeros public, a avut loc miercuri, 3 decembrie.

Trad. St. Iachimovschi

Przejęcie biblioteki szkolnej

Dom Polski w Bukareszcie przejął bibliotekę zlikwidowanej szkoły polskiej. Księgozbiór składał się z około 2500 tomów literatury pięknej, podręczników, opracowań popularnonaukowych z historii, geografii i nauk społecznych, a także z bogatego zbioru bajek dla najmłodszych oraz filmów i map historycznych.

Szkoła polska przy Ambasadzie RP w Bukareszcie początkowo pełnowymiarowa, po kilku latach przekształcona w Szkolny Punkt Konsultacyjny, istniała wiele lat. Obowiązywały w niej programy i podręczniki polskie. Szkoła miała charakter uzupełniający. Dzieci normalnie uczęszczające do szkoły rumuńskiej, rosyjsko czy anglojęzycznej tutaj dodatkowo uczyły się języka i literatury polskiej, jak również historii i geografii Polski. Uczniowie pierwszych trzech klas dodatkowo mieli lekcje matematyki, a licealiści nauki o ustroju społeczno-politycznym. Szkoła polska – Szkolny Punkt Konsultacyjny miała charakter dobrowolny, jej uczestnikami były dzieci pracowników Ambasady i agencji polskich, młodzież i dzieci polonijne, a w ostatnich latach coraz liczniejsze grono dzieci polskich specjalistów zatrudnionych w Rumunii. Uczniów było coraz mniej, w ostatnim roku szkolnym tylko jedenaścioro, znacznie poniżej wymaganego minimum i dlatego ze względów oszczędnościowych z dniem 30 czerwca 2012 r. szkoła została zlikwidowana. Ostatnim kierownikiem SPK była pani Beata Markiewicz-Saab.

Przejęta biblioteka znakomicie uzupełniła księgozbiór Domu Polskiego. Jak każda biblioteka szkolna, również i ta miała po kilka egzemplarzy wielu tych samych bajek, powieści i opowiadań, a także podręczników. Dom Polski w Bukareszcie oferuje nadmiar posiadanych egzemplarzy innym organizacjom Związku Polaków, aby mogły wzbogacić swoje księgozbiory. Czekamy na zgłoszenia.

Gustaw Majorek

Preluarea bibliotecii școlare

Casa Polonă din București a preluat biblioteca școlii polone închise. Biblioteca cuprindea aprox. 2500 de volume de beletristică, manuale, lucrări de popularizare a științei din istorie, geografie și științe sociale, dar și o bogată colecție de povești pentru cei mai tineri precum și filme și hărți de istorie.

Școala polonă de pe lângă Ambasada R.P. din București inițial cu program normal, după câțiva ani transformată în Punct Școlar Consultativ a existat mulți ani. În ea erau obligatorii programele și manualele poloneze. Școala avea caracter complementar. Copiii care, în mod normal, frecventau școala română, rusă sau de limbă engleză învățau aici limba și literatura polonă, ca și istoria și geografia Poloniei. Elevii primelor trei clase aveau în plus lecții de matematică, iar elevii de liceu lecții despre sistemul social-politic. Școala polonă – Punctul Școlar Consultativ avea caracter benevol, elevii ei fiind copiii lucrătorilor ambasadei și agenților poloneze, tinerii și copiii comunității poloneze, iar în ultimii ani tot mai numerosul grup de copii ai specialiștilor polonezi veniți în România. Au fost tot mai puțini elevi, în ultimul an școlar doar unsprezece, cu mult mai puțini decât minimumul admis și de aceea, din motive de economie, școala a fost lichidată începând cu ziua de 30 iunie 2012. Ultimul director a fost d-na Beata Markiewicz-Saab.

Biblioteca preluată a completat perfect colecția de cărți a Casei Polone. Ca orice bibliotecă școlară și aceasta avea mai multe exemplare din aceleași povești, romane și povestiri, dar și manuale. Casa Polonă din București oferă surplusul de exemplare aflate în posesie altor organizații ale Uniunii Polonezilor pentru a putea să își îmbogățească bibliotecile. Așteptăm cererile.

Trad. St. Iachimovschi

Poranek literacki w Domu Polskim w Bukareszcie

W niedzielę 21 października br. odbyło się spotkanie członków bukareszteńskiej organizacji z prof. Constantinem Geambașu i poetką Passionarią Stoicescu, zasłużonymi tłumaczami literatury polskiej na język rumuński. Tematem spotkania były problemy związane z tłumaczeniem wierszy i dramatów z polskiego na rumuński najwybitniejszych poetów współczesnych, takich jak Szymborska, Miłosz, Wyspiański, czy ich poprzednika w osobie Leśmiana. Prof. Geambașu na przykładzie dramatu Wyspiańskiego „Wesele” i cytatu „Miałeś chamie złoty róg” mówił nie tylko o trudnościach dosłownego tłumaczenia tych słów, lecz także o potrzebie oddania ducha społecznego odbioru tłumaczonego tekstu. Poetka Stoicescu, będąca zarazem tłumaczką z języka rosyjskiego, odwoływała się do osobliwości językowej Słowian.

W drugiej części spotkania goście deklamowali po rumuńsku wybrane i tłumaczone przez siebie wiersze. Passionaria Stoicescu okazała się doskonałą recytatorką. W jej wykonaniu poezja Miłosza czy ballady Leśmiana nabierały niezwykłej siły i blasku.

Profesor Geambașu przyniósł ze sobą kilka tomów wierszy, tłumaczonych przez siebie i Passionarię Stoicescu oraz opracowania własne o charakterze i obyczajach Polaków, pomyślane jako podręcznik dla studentów polonistyki, ale nie tylko dla nich. Książki te podarował dla Domu Polskiego. Passionaria Stoicescu ofiarowała namalowany przez siebie obraz w czasie zmagania się z tłumaczeniem poezji Miłosza. Niektóre książki zostały od ręki wypożyczone. W spotkaniu wzięło udział 25 osób, kilkoro z nich, np. Maria Henter i Gabi Klimowicz zabierali głos w dyskusji.

Gustaw Majorek

Matineu literar la Casa Polonă din București

Duminică, 21 octombrie a.c. a avut loc întâlnirea membrilor cu prof. C. Geambașu și poeta Passionaria Stoicescu, cu merite deosebite în traducerea literaturii polone în limba română. Tema întâlnirii a reprezentat-o traducerea de poezii și drame din limba polonă în limba română aparținând celor mai de seamă poeți contemporani ca Szymborska, Miłosz, Wyspiański sau a înaintașului lor în persoana lui Leśmian. Prof. Geambașu, având ca exemplu drama lui Wyspiański „Nunta” și citatul „Corn de aur ai avut / Mocofane, l-ai pierdut” a vorbit nu doar despre dificultățile traducerii literale a acestor cuvinte, ci și despre necesitatea de a reda spiritul receptării comune a textului tradus. Poeta Stoicescu, fiind și traducătoare din limba rusă, s-a referit la particularitățile limbii slavilor.

În partea a doua a întâlnirii, oaspeții au recitat în limba română poezii alese și traduse de către ei. Passionaria Stoicescu s-a dovedit o excelentă recitatoare. În interpretarea ei, poezia lui Miłosz sau baladele lui Leśmian au căpătat o forță neobișnuită și strălucire.

Profesorul Geambașu a adus câteva volume de poezii traduse de el și Passionaria Stoicescu precum și lucrări despre caracterul și obiceiurile polonezilor gândite ca manual pentru studenții de la polonică, dar nu doar pentru ei. Aceste cărți le-a dăruit Casei Polone. Passionaria Stoicescu a oferit un tablou pictat de ea în timpul luptei cu traducerea poeziei lui Miłosz. Unele cărți au fost pe loc împrumutate. La întâlnire au luat parte 25 de persoane, câteva dintre acestea, de ex. Maria Henter și Gabriel Klimowicz, au luat cuvântul la discuții.

Trad. St. Iachimovschi

Projekt „Ocalmy od zapomnienia”

W październiku 2012 r. Klub Stypendystów Fundacji „Semper Polonia” z Rumunii zorganizował projekt „Ocalmy od zapomnienia” współfinansowany ze środków otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą”. Cel projektu to zachowanie pamięci o naszych przodkach. W Rumunii jest wiele miejsc spoczynku Polaków i osób polskiego pochodzenia, a okres poprzedzający miesiąc, w którym obchodzimy Święto Zmarłych jest

Proiectul „Să salvăm de la uitare”

În luna octombrie 2012 r. Clubul „Semper Polonia” a organizat proiectul „Să salvăm de la uitare” cofinanțat din fondurile primite de la Ministerul Afacerilor Externe în cadrul concursului pentru realizarea obiectivului „Colaborarea cu Diaspora Poloneză și cu Polonezii din Străinătate”. Proiectul are la bază ideea păstrării amintirii înaintașilor noștri. În România sunt numeroase locuri unde se odihnesc polonezi și persoane de origine poloneză, iar perioada premergătoare lunii în care serbăm Ziua Morților este

doskonałym momentem na złożenie im wyrazów szacunku.

W tym roku członkowie Klubu „Semper Polonia”, razem z mieszkańcami Nowego Sołońca, posprzątały i ogrodziły teren, na którym znajduje się stary cmentarz, ponieważ był on zaniedbany.

Na starym cmentarzu są pochowani Polacy i osoby polskiego pochodzenia, które przyjechały do Rumunii w wyniku przeludnienia zajmowanych terenów i sprzyjającej kolonizacyjnej polityki austro-węgierskiej na przełomie XVIII i XIX w. wyruszyły „za chlebem” na Bukowinę i założyły wioskę Nowy Sołonec.

2 listopada młodzież i mieszkańcy Nowego Sołońca razem z proboszczem złożyli na tym miejscu wieniec, zapalili świece i zmówili modlitwę.

un moment perfect pentru a ne exprima recunoștința față de aceștia.

Anul acesta membrii clubului „Semper Polonia” împreună cu locuitorii din Solonețu Nou au făcut curățenie și au împrejmuit terenul pe care se află vechiul cimitir din localitate, aflat în paragină.

În vechiul cimitir sunt înmormântați polonezi și persoane de origine poloneză, care au venit în România ca urmare a colonizării teritoriilor ocupate și a politicii austro-ungare favorabile colonizării, la confluența secolelor XVIII și XIX, care au pornit „după pâine” în Bucovina și au întemeiat satul Solonețu Nou.

Pe 2 noiembrie tinerii și locuitorii din Solonețu Nou împreună cu părintele paroh au depus o coroană, au aprins lumânări și au spus o rugăciune

Janina Bivol

Polonus

tel/fax: 0040 (230) 520355

redactia_polonus@yahoo.com

www.dompolski.ro

ISSN 1223-4192

Redactor năczelny:

Stanisława Jakimowska

Redagowany przez/Redactat de:

Kazimierz Longier (KL)

– redactor tehniczny

Barbara Breabăn

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Iwona Olszewska-Marculeac

Pismo wydane dzięki pomocy Departamentu Relacji Międzyetnicznych.

Revistă editată cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice.

Tipografia:

ŚWIĘTOGÓRSKA RÓŻA DUCHOWNA

Najbardziej znanym miejscem kultu maryjnego w Polsce jest Jasna Góra. Każdego roku ponad cztery miliony pielgrzymów odwiedza swoją Matkę i Królowę. Codziennie kaplica Cudownego Obrazu jest pełna tych, którzy przychodzą do Niej, aby Jej dziękować za otrzymane łaski lub prosić o nowe. Takich miejsc w Polsce jest wiele. Jednym z nich jest znajdujące się nieopodal Gostynia sanktuarium Matki Bożej Świętogórskiej Róży Duchownej. To za Jej wstawiennictwem ludzie od wieków wyprasali u Boga potrzebne im łaski i doświadczeni cudów. Szczególnie głośne było uzdrowienie z paraliżu niejakiego Krzyżanowskiego w 1495 r. W XV w. zbudowano tu drewnianą kaplicę, a na początku XVI w., za zgodą biskupa poznańskiego Jana Lubrańskiego, pierwszy drewniany kościół. W 1540 r. anonimowy malarz z Wielkopolski namalował do niego obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem i różą, który szybko zyskał sławę cudownego i stał się celem licznych pielgrzymek. Do dziś jest on sercem i duszą gostyńskiego sanktuarium.

W 1668 r. Adam Konarzewski sprowadził na Świętą Górę filipinów z Kongregacji Oratorium św. Filipa Neri. Kilka lat później rozpoczęto budowę obecnej świątyni pod wezwaniem Niepokalanego poczęcia NMP i św. Filipa Neri. Miało to być wotum dziękczynne Adama Konarzewskiego za jego cudowne uzdrowienie w dzieciństwie.

W tym roku Święta Góra obchodzi Rok Jubileuszowy 500-lecia potwierdzenia cudowności tego miejsca. W 1512 r. biskup poznański Jan Lubrański wydał dekret, który stanowił pierwszą legalizację kultu maryjnego na Świętej Górze.

W Dekrecie wydanym przez Stanisława Gądeckiego, Arcybiskupa Metropolity Poznańskiego z okazji Roku Jubileuszowego czytamy, m. in.: „Niech ten Jubileusz będzie okazją do oddania jeszcze większej czci Matce Bożej – Świętogórskiej Róży Duchownej, a zarazem czasem wzrastania w Łasce Bożej wiernych Jej czcicieli”.

Z okazji Jubileuszu papież Benedykt XVI ofiarował dla Sanktuarium na Świętej Górze Złotą Różę.

Jest to największe wyróżnienie papieskie przyznawane sanktuarium. Święta Góra jest trzecim w Polsce sanktuarium posiadającym Różę, po Jasnej Górze i Kalwarii Zebrzydowskiej.

„Z wielką miłością w sercu przyznajemy oraz darujemy dla kościoła odlaną ze złota Różę. Będzie ona odtąd tam przechowywana jako znak naszej szczególnej życzliwości i widoczne świadectwo, przez które chcemy

ROSA MISTICA DE PE MUNTELE SFÂNT

Cel mai cunoscut loc al cultului marian din Polonia este Jasna Góra. În fiecare an patru milioane de pelerini o vizitează pe Mama și pe Regina lor. În fiecare zi capela Icoanei Miraculoase este plină de cei care vin la Ea ca să-I mulțumească pentru harurile primite sau s-O roage pentru haruri noi. Asemenea locuri în Polonia sunt multe. Unul dintre ele, aflat în apropierea orașului Gostyń, este sanctuarul Maicii Domnului Rosa Mistica de pe Muntele Sfânt. Prin mijlocirea Ei, de veacuri oamenii obțineau de la Dumnezeu harurile necesare și trăiau minuni. Renumită a fost îndeosebi însănătoșirea de paralizie a unui Krzyżanowski, în anul 1495. În secolul al XV-lea s-a construit aici o capelă din lemn, iar la începutul secolului al XVI-lea, cu aprobarea episcopului din Poznań, Jan Lubrański, prima biserică din lemn. În anul 1540, un pictor anonim din Wielkopolska a pictat pentru ea o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul și trandafirul, care a căpătat repede faima de miraculoasă și a devenit ținta multor pelerinaje. Până în ziua de astăzi această icoană este inima și spiritul sanctuarului de la Gostyń.

În anul 1668 Adam Konarzewski a adus pe Muntele Sfânt pe filipinii din Congregația Oratoriului Sf. Filip Neri. Câțiva ani mai târziu a început construcția bisericii actuale cu hramul Neprihănită Zămislire a Maicii Domnului și Sf. Filip Neri. Biserica este un votum de mulțumire a lui Adam Konarzewski pentru vindecarea sa miraculoasă în copilărie.

Anul acesta Muntele Sfânt își serbează Anul Jubiliar de 500 de ani de la confirmarea faptelor miraculoase din acest loc. În anul 1512 episcopul de Poznań, Jan Lubrański a dat decretul care constituie prima legalizare a cultului marian pe Muntele Sfânt.

În Decretul dat de către Stanisław Gądecki, Arhiepiscop Metropolit de Poznań cu ocazia Anului Jubiliar, citim, printre altele: „Acest Jubileu să fie prilej de cinstire a Maicii Domnului Rosa Mistica de pe Muntele Sfânt și în același timp de creștere în Harurile lui Dumnezeu a credincioșilor Ei veneratori”. Cu ocazia Jubileului, papa Benedict al XVI-lea a oferit Sanctuarului de pe Muntele Sfânt Trandafirul de Aur.

Aceasta este cea mai mare distincție papală oferită sanctualelor. Muntele Sfânt este al treilea sanctuar din Polonia care are Trandafir, după Jasna Góra și Kalwaria Zebrzydowska,

„Cu mare dragoste în inimă acordăm și dăruim pentru biserică Trandafirul turnat din aur. De acum el va fi păstrat ca un semn al bunăvoinței noastre deosebite și mărturie văzută prin care dorim să aducem un plus de splendoare Sanctuarului” – a consemnat în document Benedict al XVI-lea.

przymnożyć Sanktuarium świętości” – napisał w dokumencie Benedykt XVI.

Obecnie zespół klasztorny na Świętej Górze należy do najcenniejszych przykładów architektury barokowej w Polsce. Bazylika Niepokalanego Poczęcia NMP wzorowana jest na weneckim kościele Santa Maria della Salute.

Cudowny wizerunek Matki Bożej na Świętej Górze czczony pod tytułem Róża Duchowna został ukoronowany koronami papieskimi w 1928 r., a w 1971 r. barokowy kościół otrzymał tytuł Bazyliki Mniejszej.

Cudowny obraz Matki Bożej
Icoana miraculoasă a Maicii Domnului

Róża ofiarowana przez
papieża Benedykta XVI
Trandafirul oferit de papa
Benedict al XVI-lea

În prezent, complexul monahal de pe Muntele Sfânt aparține celor mai de preț exemplare ale arhitecturii baroce din Polonia. Bazilica Neprihănitei Zămisliri a Maicii Domnului este construită după modelul bisericii Santa Maria della Salute din Veneția.

Icoana miraculoasă a Maicii Domnului de pe Muntele Sfânt, venerată sub titlul Rosa Mistica, a fost încoronată cu coroane papale în 1928, iar în anul 1971 biserica barocă a primit titlul de Bazilică Minor.

Bazylika na Świętej Górze
Bazilica de pe Muntele Sfânt

Barbara Breabăn

ŚWIĘTY JÓZEF BILCZEWSKI **I BUKOWINA**

Ktokolwiek mógłby zapytać, jaki związek istnieje między Świętym Józefem Bilczewskim a Bukowiną.

Dla Bukowińczyków ten święty jest wyjątkową osobowością, gdyż przez 23 lata, kiedy był arcybiskupem (1900-1923), Bukowina należała do arcybiskupstwa Galicji z siedzibą we Lwowie.

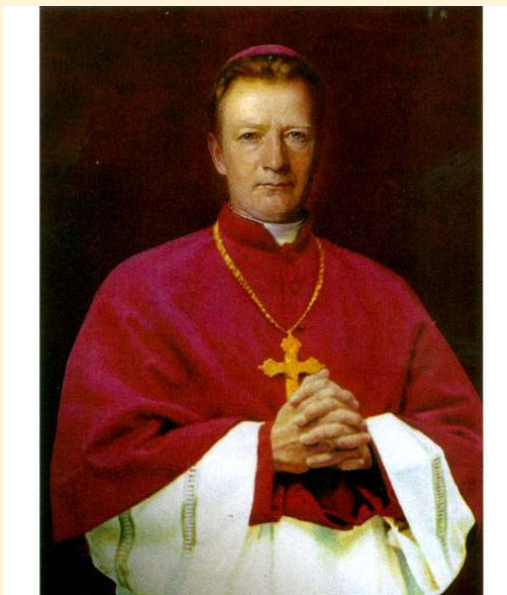
A dnia 16 października 1904 r. jako arcybiskup lwowski konsekrował nowy kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Kaczyce. Dowodem są dwa witraże na balkonie chóru.

SFÂNTUL JÓZEF BILCZEWSKI **ȘI BUCOVINA**

Oricine s-ar putea întreba ce legătură este între Sfântul Józef Bilczewski și Bucovina.

Pentru bucovineni acest sfânt este o personalitate deosebită, deoarece, timp de 23 de ani cât a fost arhiepiscop (1900-1923), Bucovina a aparținut arhiepiscopiei Galiției cu sediul la Lvov.

Iar în ziua de 16 octombrie 1904, ca arhiepiscop de Lvov, a consacrat noua biserică cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Cacica. Dovadă sunt cele două vitralii din balconul corului.

W dowód uznania, w kościołach dekanatu bukowiańskiego, Święty Józef Bilczewski został uczczony 23 października z okazji siódmej rocznicy wyniesienia go do chwały ołtarzy przez papieża Benedykta XVI.

Biografia Świętego Józefa Bilczewskiego jest wzorem do kroczenia drogą powołania. Urodził się w wielodzietnej rodzinie w 1860 r. w miejscowości Wilamowice. Po skończeniu gimnazjum w Wadowicach uczęszczał do Seminarium Teologicznego oraz na Wydział Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Jednocześnie studiował na Wydziale Filozofii. Swoje studia doskonalił na Wydziale Teologii Uniwersytetu Wiedeńskiego, na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie i w Instytucie Teologicznym w Paryżu.

W 1884 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Pracował jako wikary i katecheta w Kętach i Krakowie, potem jako profesor, dziekan i rektor Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie. W grudniu 1900 r. papież Leon XIII mianował go metropolitą i arcybiskupem Lwowa, funkcję tę piastował do końca życia. Dzięki jego staraniom papież Pius X wydał w 1910 r. dekret ustanawiający Matkę Boską Królową Korony Polskiej.

W następstwie wytężonej pracy i ascetycznego trybu życia zachorował i umarł 20 marca 1923 r. we Lwowie.

Proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny trwał bardzo długo. Od 1944 r., kiedy wydano zgodę na przeprowadzenie procesu beatyfikacyjnego do pierwszej sesji tego procesu w 1952 r. i aż do wysłania akt procesu do Rzymu w 1962 r. Dopiero 17 grudnia 1977 r. podczas swojej wizyty we Lwowie, papież Jan Paweł II podpisał dekret o beatyfikacji, a kanonizacji dokonał w Rzymie papież Benedykt XVI 23 października 2005 r.

Tłum. Barbara Breabăn

În semn de omagiere, Sfântul Józef Bilczewski a fost comemorat, în ziua de 23 octombrie, în bisericile decanatului de Bucovina, cu prilejul împlinirii a șapte ani de când papa Benedict al XVI-lea l-a ridicat la cinstea altarelor.

Biografia Sfântului Józef Bilczewski este un model de ceea ce înseamnă să îți urmezi chemarea. S-a născut în anul 1860, în localitatea Wilamowice, într-o familie cu mulți copii. După absolvirea gimnaziului în Wadowice, a urmat cursurile Seminarului Teologic și ale Facultății de teologie a Universității Jagiellone din Cracovia. În paralel a studiat la Facultatea de Filosofie. Și-a desăvârșit studiile la Facultatea de Teologie a Universității din Viena, la Universitatea Gregoriană din Roma și Institutul Teologic din Paris.

În anul 1884 a fost sfințit preot. A fost vicar și catehet în Kęty și Cracovia, apoi profesor, decan și rector al Universității „Jan Kazimierz” din Lvov. În decembrie 1900, papa Leon al XIII-lea l-a înscăunat metropolit și arhiepiscop de Lvov, funcție pe care a îndeplinit-o până la sfârșitul vieții. Datorită demersurilor sale, papa Pius al X-lea a emis, în anul 1910, decretul prin care Maica Domnului este Regina Coroanei Poloniei.

Ca urmare a unei activități intense și a vieții aproape ascetice, s-a îmbolnăvit și a murit la 20 martie 1923, la Lvov.

Procesul de beatificare și canonizare a durat mult, de la acordul începerii procesului de beatificare din 1944, la prima sesiune a acestui proces în 1952 până la trimiterea actelor procesului la Roma, în 1962. Abia la 17 decembrie 1997, papa Ioan Paul al II-lea a semnat decretul de beatificare, în timpul vizitei sale la Lvov, iar canonizarea a fost făcută la Roma de către papa Benedict al XVI-lea, la 23 octombrie 2005.

Stanislava Iachimovschi

Grób św. Józefa Bilczewskiego na cmentarzu Janowskim w Lwowie

Mormântul Sf. Józef Bilczewskie în cimitirul Janowski din Lvov

Să-ți urmezi vocația...

Idź za swoim powołaniem...

W kazaniach księdza Johanna Proschingera niejednokrotnie powtarzana jest ta zachęta: idź za powołaniem chrześcijanina.

Życie księdza Proschingera może być przykładem i wzorem, zarówno dla współbraci w kapłaństwie, jak i dla wiernych. Całe życie służył Bogu odpowiadając na Jego wezwanie.

W niedzielę 29 października katolicy z Suczawy: Rumuni, Niemcy i Polacy uczcili 60. rocznicę kapłaństwa księdza Proschingera. 60 lat, z których większość spędził wśród wiernych z Suczawy, rozumiejąc ich zmartwienia, wspierając ich i dając im nadzieję.

Otwarcia dokonał ks. Iosif Păuleț – proboszcz Suczawy i dziekan Bukowiny, a głównymi koncelebrantami byli ks. Emilian Cătălin – minister prowincjalny KBMK i ks. Ionuț-Paul Strejac – sekretarz nuncjatury apostolskiej w Kuwejcie dla Półwyspu Arabskiego. Ksiądz dziekan podkreślił, że ksiądz Johann Proschinger jest bardzo związany z sanktuarium maryjnym w Kaczyce, gdzie świętował główne wydarzenia swojego życia, powierzając się całkowicie

În predicile părintelui Johann Proschinger nu o dată este repetat acest îndemn: să-ți urmezi vocația de creștin.

Viața părintelui Proschinger poate servi drept exemplu și model, atât pentru confrății întru preoție, cât și pentru credincioși. O viață în care l-a slujit pe Dumnezeu, răspunzând chemării Lui.

Duminică, 29 octombrie, catolicii din Suceava, români, germani, polonezi, l-au sărbătorit pe părintele Proschinger cu prilejul împlinirii a 60 de ani de preoție. 60 de ani, din care o mare parte a fost alături de credincioșii din Suceava de care a fost aproape, înțelegându-le necazurile, încurajându-i și dându-le speranțe.

Deschiderea a fost făcută de pr. Iosif Păuleț – paroh de Suceava și decan de Bucovina, principalii concelebranți fiind pr. Emilian Cătălin – ministrul provincial OFMC și pr. Ionuț-Paul Strejac – secretar al nunțiatului apostolic în Peninsula Arabică. Părintele decan a ținut să sublinieze că preotul Johann Proschinger este foarte legat de sanctuarul marian de la Cacica unde și-a sărbătorit principalele evenimente din viața sa, încredințându-se total Sfintei Marii care l-a ocrotit și l-a ajutat să treacă peste toate încercările vieții.

Predica a fost rostită de pr. Sebastian-Gilbert Iavorschi care s-a referit la sacramentul preoției, la ce este divin și ce este omenesc în cel ce păstorește o comunitate. De menționat că atât pentru părintele Gilbert cât și pentru părintele Ionuț preotul J. Proschinger a fost părintele spiritual care i-a îndrumat, ministranți fiind, pe calea preoției.

Au urmat felicitările – părintele Păuleț a transmis urările din partea PS Petru Gherghel aflat la Sinodul Episcopilor la Vatican, iar pr. Ionuț a dat citire scrisorii de felicitare din partea papei Benedict al XVI-lea.

Preotul Romuald Bulai – rectorul Sanctuarului de la Cacica a oferit sărbătoritului copia icoanei Madonei de la Cacica.

Emoții, felicitări și multe, multe flori din partea credincioșilor germani (d-na Antonia Gheorghiu – președintele Forumului Regional German), polonezi (Ghervazen Longher – președintele Uniunii Polonezilor din România), din Moara (catolicii de aici îi datorează existența bisericii), Ițcani și, bineînțeles, din Suceava.

Profund mișcat, părintele Johann a mulțumit lui Dumnezeu pentru darul preoției, pentru anii în care L-a slujit și a mărturisit că a putut să-și urmeze chemarea, pentru că a simțit întodeauna căldura credincioșilor suceveni cărora le-a mulțumit.

Stanislava Iachimovschi

Matce Boskije, która ochraniała go i pomagała mu przejść przez wszystkie doświadczenia życia.

Kazanie wygłosił ks. Sebastian-Gilbert Iavorschi, odnosząc się do sakramentu kapłaństwa i do tego co boskie i ludzkie w osobie, która sprawuje opiekę duszpasterską.

Należy wspomnieć, że ksiądz Proschinger był zarówno dla księdza Gilberta, jak i księdza Ionuța ojcem duchowym, który wskazał im drogę do kapłaństwa, kiedy jeszcze byli ministrantami.

Nastąpiły powinszowania – ksiądz Păuleț przekazał życzenia JE Petru Gherghela, znajdującego się na Synodzie Biskupów w Watykanie, a ks. Ionuț przeczytał list z życzeniami od papieża Benedykta XVI.

Ksiądz Romuald Bulai – rektor Sanktuarium w Kaczyce przekazał jubilatowi kopię obrazu kaczyckiej Madonny.

Wzruszenie, gratulacje i wiele, wiele kwiatów ze strony niemieckich parafian (pani Antonia Gheorghiu – prezes Regionalnego Forum Niemieckiego), ze strony Polaków (Gerwazy Longher – prezes Związku Polaków w Rumunii), z Moary (tutejsi katolicy zawdzięczają mu istnienie kościoła), Ițcani i oczywiście Suczawy.

Głęboko wzruszony, ksiądz Johann podziękował Panu Bogu za dar kapłaństwa, za lata służby i wyznał, że mógł iść drogą powołania, bo zawsze czuł ciepło suczawskich wiernych, którym za to podziękował.

Tłum. B. Breabăn

Odpust w Pojanie Mikuli Hram la Poiana Micului

W dniach 21-22 października tego roku odbył się odpust w nowym kościele pod wezwaniem błogosławionego Jana Pawła II w Pojanie Mikuli.

W pierwszym dniu uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10.00, wtedy odbyła się pierwsza Msza Święta w języku polskim, odprawiona przez księdza Romana Czajkę SDV (Misionarze Werbiści), pracującego w miejscowości Săbăoani w województwie Neamț, który podczas homilii powiedział między innymi, że musimy być dumni, że mamy Papieża Polaka, patrona Kościoła, dzięki któremu Polska się stała znana na całym świecie. Podczas Mszy Św. śpiewała młodzież z Zespołu Folklorystycznego „Mała Pojana” z Pojany Mikuli. Warto wspomnieć, że przy końcu mszy do śpiewu dołączyły dwa zespoły z Polski: Zespół Folklorystyczny „Dolina Soły” z Oświęcimia i Zespół Regionalny „Serdocki” z Podszkła, które uczestniczyły 20 października w 220-leciu przybycia górników polskich do Kaczyki.

O godzinie 11.00 przyjechał Jego Świątobliwość Ioan Robu, Arcybiskup i Metropolita Arcybiskupstwa Rzymskokatolickiego z Bukaresztu, którego przywitała przy wjeździe do wsi banderia, która odprowadziła go przed kościół. Tam został przywitany przez księdza Gabriela Bucura – proboszcza z Pojany Mikuli. Z delegacją przybyli również ksiądz Iosif Păuleț – dziekan Dziekanatu Bukowińskiego i Prezes Związku Polaków w Rumunii, Gerwazy Longher, poseł w Parlamencie Rumunii.

O godzinie 11.30 rozpoczęła się uroczysta Msza Święta, odprawiona przez grupę kapłanów, której przewodniczył Jego Ekscelencja Arcybiskup Ioan Robu. Po serdecznym podziękowaniu księdzu Gabrielowi za zaproszenie i za możliwość wspólnej modlitwy,

În zilele de 21-22 octombrie a.c. a avut loc hramul noii biserici Fericitul Ioan Paul al II-lea din Poiana Micului.

În prima zi, festivitatea a început la ora 10.00, când a avut loc prima Sf. Liturghie în limba polonă oficiată de pr. Roman Czajka SVD (Misionarii Verbiști) care lucrează în localitatea Săbăoani din județul Neamț. Acesta, în timpul omiliei, a spus printre altele că trebuie să fim mândri că avem un Papă Polonez, patronul Bisericii datorită căruia Polonia a devenit cunoscută în întreaga lume. În timpul liturghiei au cântat tinerii din Ansamblul Folcloric „Mała Pojana” din Poiana Micului. Merită de amintit că li s-au alăturat două ansambluri din Polonia: Ansamblul Folcloric „Dolina Soły” din Oświęcim și Ansamblul Regional „Serdocki” din Podszkła care au participat, în ziua de 20 octombrie, la aniversarea a 220 de ani de la venirea minerilor polonezi în Cacica.

La orele 11.00 a sosit Sfinția Sa Ioan Robu, arhiepiscop și Metropolit al Arhiepiscopiei Romano-Catolice din București pe care l-a întâmpinat, la intrarea

în sat, un grup de călăreți care l-au condus până în fața bisericii. Acolo a fost întâmpinat de pr. Gabriel Bucur – paroh în Poiana Micului. Cu delegația au sosit și pr. Iosif Păuleț – decan de Bucovina și președintele Uniunii Polonezilor din România, Ghervazen Longher, deputat în Parlamentul României.

La ora 11.30 a început Sf. Liturghie solemnă oficiată de un grup de preoți conduși de Excelența Sa Arhiepiscopul Ioan Robu. După ce a adresat calde mulțumiri pr. Gabriel pentru invitație și posibilitatea de a se ruga împreună, în timpul omiliei a amintit când Papa Ioan Paul al II-lea a venit în pelerinaj la București. „Îmi amintesc cum Papa s-a rugat îndelung înainte și după Sf. Liturghie; Sf. Liturghie oficiată de el parcă

wspomniał podczas homilii czasu, kiedy Papież Jan Paweł II przebywał z pielgrzymką w Bukareszcie. „Pamiętam jak Papież się modlił długo przed i po Mszy Świętej; Msza Święta odprawiona przez niego była jakby pierwsza, ale jednocześnie ostatnia. Był bardzo wesoły, choć rozchorowany” – powiedział między innymi Jego Świątobliwość Ioan Robu.

Podczas Mszy Świętej śpiewał chór Instytutu Teologicznego Rzymskokatolickiego Seminarium z Jass. Zakończyła się ona błogosławieństwem relikwią błogosławionego Jana Pawła II.

Po Mszy Świętej przed kościołem wystąpił Zespół Folklorystyczny „Mała Pojana” z tańcami i śpiewami góralskimi z Pojany Mikuli. Gości poczęstowano także ciastkami i gołąbkami przygotowanymi przez nasze gospodynie. Za ogrodzeniem kościoła zaś goście skosztowali różnych napoi (wody, soków i wina) zaoferowanych przez księdza Gabriela Bucura.

Uroczystość zakończyła się w Domu Polskim, gdzie na gości czekał spory baranek, upieczony przez Józefa Kozmińczuka i Józefa Szfancara – specjalistów w tej dziedzinie, a stoły były pełne tradycyjnych miejscowych potraw.

W następnym dniu uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w języku polskim, której przewodniczył ksiądz Ionuț Paul Strejac, sekretarz Nuncjatury Apostolskiej w Kuwejcie dla Półwyspu Arabskiego. Na początku Mszy Świętej powiedział: „Świętujemy dziś naszego błogosławionego Papieża Jana Pawła II, bo wiemy, że jest naszym Papieżem i jak wczoraj podkreślił nasz ksiądz Arcybiskup »On jest z nami, został z nami nie tylko w obrazach i w relikwiach, ale jest z nami na jawie«. Módlmy się, żeby został z nami w każdy dzień, żeby został z nami w naszych rodzinach, tutaj w parafii i w naszym kraju”.

Homilię prowadził ksiądz Bogdan Herciu, wikariusz z Vaslui, profesor Instytutu Teologicznego Rzymskokatolickiego z Jass. Podczas Mszy Świętej śpiewała młodzież z Pojany Mikuli. Msza zakończyła się błogosławieństwem relikwią błogosławionego Jana Pawła II. Po Mszy Świętej ksiądz proboszcz zaprosił czcigodnych gości na plebanię.

Może na zakończenie kilka słów o naszym kościele z Pojany Mikuli pod wezwaniem Jana Pawła II. Budowę kościoła rozpoczęto od wmurowania kamienia węgielnego w dniu 18 czerwca 2008 r. Pierwszą Mszą Świętą odprawiono 22 grudnia 2009 r., kiedy jeszcze wiatr wiał pomiędzy ceglami. Kościół został oficjalnie

a fost prima și, totodată, ultima. Era foarte vesel, deși bolnav” – a spus, printre altele, Sfinția Sa Ioan Robu.

În timpul liturghiei a cântat corul Institutului Teologic Romano-Catolic din Iași. Ea s-a încheiat cu binecuvântarea cu relicva Fericitului Ioan Paul al II-lea.

După Sf. Liturghie, în fața bisericii a evoluat Ansamblul Folcloric „Mała Pojana” cu dansuri și cântece muntenești din Poiana Micului. Oaspeții au fost serviți și cu prăjituri și sarmale pregătite de gospodinele noastre. Iar dincolo de gardul bisericii oaspeții au gustat diferite băuturi (apă, sucuri și vin) oferite de pr. Gabriel Bucur.

Festivitatea s-a încheiat la Casa Polonă unde pe oaspeți i-a așteptat un miel mare fript de Józef Kozmińczuk și Józef Szfancar – specialiști în domeniu, iar mesele au fost pline de mâncăruri tradiționale locale.

În ziua următoare, festivitatea a început cu Sf. Liturghie în limba polonă celebrată de pr. Ionuț Paul Strejac, secretar al Nunciatului Apostolic din Kuweit pentru Peninsula Arabiei. La început a spus: „Astăzi sărbătorim pe fericitul nostru Papă Ioan Paul al II-lea, pentru că știm că Papa al nostru și așa cum a subliniat ieri Arhiepiscopul nostru »El este cu noi, a rămas cu noi nu doar în imagini și relice, ci este cu noi și în realitate«. Să ne rugăm ca să rămână cu noi în fiecare zi, să rămână cu noi în familiile noastre, aici în parohie și în țara noastră”.

Omilia a fost rostită de pr. Bogdan Herciu, vicar din Vaslui, profesor la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași. În timpul Sf. Liturghiei au cântat tinerii din Poiana Micului. Liturghia s-a încheiat cu binecuvântarea cu relicva fericitului Ioan Paul al II-lea. După liturghie preotul a invitat onorabilii oaspeți la parohie.

Poate la sfârșit câteva cuvinte despre biserica noastră cu hramul Ioan Paul al II-lea din Poiana Micului. Construirea bisericii a început cu zidirea pietrei de temelie în ziua de 18 iunie 2008. Prima Sf. Liturghie a

zainaugurowany 6 sierpnia 2010 r. przez biskupa pomocniczego diecezji jasskiej Aurela Percă. W planach było poświęcenie kościoła pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego 16 października 2010 r., dlatego że pod takim wezwaniem rozpoczęto jego budowę. Decyzja Papieża Benedykta XVI o wyniesienie na ołtarze jego poprzednika Papieża Jana Pawła II 1 maja 2011 r. spowodowała zmianę planów. Uroczystość przeniesiono na 21 maja 2011 r. i kościół został poświęcony błogosławionemu Janowi Pawłowi II przez księdza Kardynała Stanisława Dziwisza, Metropolitę Krakowskiego, który podarował nowemu kościołowi relikwię błogosławionego Jana Pawła II.

Lukasz Juraszek

fost oficiată la 22 decembrie, când încă vântul mai sufla printre cărămizi. Biserica a fost inaugurată oficial la 6 august 2010 de către Aurel Percă – episcopul auxiliar al diezei de Iași. În plan era ca biserica să fie sfințită cu hramul Milostivirii Divine la 16 octombrie 2010, pentru că așa a început construcția ei. Decizia Papei Benedict al XVI-lea de a-l ridica la slava altarelor pe predecesorul său Papa Ioan Paul al II-lea din data de 1 mai 2011 a dus la schimbarea planurilor. Festivitatea a fost mutată pe data de 21 mai 2011 și biserica a fost dedicată fericitului Ioan Paul al II-lea de către preotul Cardinal Stanisław Dziwisz, Metropolitul Cracoviei care a dăruit noii biserici relicva fericitului Ioan Paul al II-lea.

Trad. St. Iachimovschi

Odslonienie pomnika Józefa Piłsudskiego w Bukareszcie

W sobotę 27 października, w pogodny dzień, odbyło się uroczyste odsłonięcie monumentu upamiętniającego marszałka Józefa Piłsudskiego. Stanął on w doskonałej lokalizacji, w centrum stolicy, przy wejściu do parku Ion Voicu, przylegającego do arterii Strada Polonă w miejscu skrzyżowania kilku ulic. Po drugiej stronie rozciąga się popularny park Icoanei.

Monument to wysoka na 3-4 metry płyta szklana, u szczytu której po lewej stronie wtopiono

Dezvelirea monumentului lui Józef Piłsudski în București

Sâmbătă, 27 octombrie, într-o zi senină, a avut loc dezvelirea festivă a monumentului dedicat mareșalului Józef Piłsudski. El a fost ridicat într-o locație excelentă, în centrul capitalei, la intrarea în parcul Ion Voicu în vecinătatea arterei Strada Polonă, la încrucișarea câtorva străzi. Pe partea cealaltă se întinde popularul parc al Icoanei.

Monumentul este o placă de sticlă înaltă de 3-4 metri, în vârful căreia pe partea stângă, în metal este

portret twarzy i daty 1867-1935, a w dolnej części po prawej stronie napis:

*Współtwórca
Przywódcą
Niepodległości Polski
Marszałek Józef Piłsudski*

Twórcą monumentu jest Marek Moderau. Powstał z inicjatywy Grupy Parlamentarnej Przyjaźni Polsko-Rumuńskiej kierowanej przez posłankę Jadwigę Zakrzewską i kilku organizacji społecznych. Koszty wykonania poniosła Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Mimo że mass media nie informowały o uroczystości, przy pomniku zebrało się blisko sto osób. Z Polski przybyła liczna delegacja parlamentarzystów i przedstawiciele instytucji państwowych oraz organizacji społecznych. Podobnie ze strony rumuńskiej, łącznie z przedstawicielstwem rodziny królewskiej. Obecny był między innymi prof. Andrzej Kunert – sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, dr. Jan Stanisław Ciechanowski – kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, a także kilkunastu przedstawiciele Polonii, wśród nich poseł mniejszościowy Gerwazy Longher i przewodniczący organizacji bukareszteńskiej Bogdan Polipciuc.

Uroczystość była starannie przygotowana. Kampania honorowa z orkiestrą wojskową i wartą honorową przy pomniku.

Po odegraniu hymnów polskiego i rumuńskiego głos zabrał Ambasador Marek Szczygiel. Dziękował osobom i instytucjom za wkład w realizację pomnika, przypomniał postać i zasługi marszałka podkreślając, że już podczas pierwszej wizyty w Rumunii w 1922 r. wskazywał on na potrzebę umacniania przyjaźni między naszymi narodami. Wątek przyjaźni, współpracy, strategicznego partnerstwa i zaangażowania w sprawy Unii Europejskiej był nicią przewodnią tego wystąpienia. Ze strony rumuńskiej przemówiła Luminița Odobescu, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Mówiąc o związkach Józefa

portretul și datele 1867-1935, iar în partea de jos, în dreapta înscrisul:

*Coautorul
Comandantul
Independenței Poloniei
Mareșalul Józef Piłsudski*

Autorul monumentului este Marek Moderau. Inițiativa ridicării monumentului se datorează Grupului Parlamentar de Prietenie Polono-Română condus de deputata Jadwiga Zakrzewska și câtorva organizații sociale. Costurile executării au fost suportate de Consiliul Apărării Memoriei Luptelor și Martiriului.

Deși mass media nu a informat despre festivitate, la monument s-au adunat aproape o sută de persoane. Din Polonia a sosit o numeroasă delegație de parlamentari și reprezentanți ai unor instituții de stat și organizații sociale. La fel și din partea română împreună cu reprezentanța familiei regale. Printre alții, au fost prezenți prof. Andrzej Kunert – secretarul Consiliului Apărării Memoriei Luptelor și Martiriului, dr. Jan Stanisław Ciechanowski – directorul Autorității pentru Problemele Combatanților și a Persoanelor Reprimare, dar și câțiva reprezentanți ai comunității poloneze, printre aceștia deputatul minorității polone – Ghervazen Longher și președintele organizației bucureștene Bogdan Polipciuc.

Festivitatea a fost pregătită cu grijă. O companie de onoare cu orchestră militară și gardă de onoare la monument.

După imnurile Poloniei și României, a luat cuvântul Ambasadorul Marek Szczygiel. Acesta a mulțumit persoanelor și instituțiilor pentru contribuția la realizarea monumentului, a amintit figura și meritele mareșalului subliniind că încă în timpul vizitei în România din anul 1922 a evidențiat necesitatea întăririi prieteniei între popoarele noastre. Prietenia, colaborarea, parteneriatul strategic și angajarea în problemele Uniunii Europene au reprezentat firul călăuzitor al acestei intervenții. Din partea română a vorbit Luminița Odobescu, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe. Vorbind despre

Piłsudskiego z Rumunią, wspominała o jego przyjaźni z rodziną królewską, jednakże głównym tematem jej wystąpienia było polsko-rumuńskie partnerstwo strategiczne i działalność unijna. Przemawiała także inicjatorka powstania monumentu, posłanka Jadwiga Zakrzewska.

Dobrze się stało, że postać jednego z najwybitniejszych Polaków będzie symbolizowała przyjaźń polsko-rumuńską, a pomnik stanie się miejscem składania hołdu tej przyjaźni.

Uroczystość zakończyła wspólna modlitwa księdza katolickiego i dwóch księży prawosławnych.

Gustaw Majorek

legăturile lui Józef Piłsudski cu România, a amintit de prietenia lui cu familia regală, totuși tema principală a intervenției a fost parteneriatul strategic polono-român și activitatea în cadrul Uniunii. A vorbit și inițiatorea ridicării monumentului, deputata Jadwiga Zakrzewska.

Este bine că figura unuia dintre remarcabilii polonezi va simboliza prietenia polono-română, iar monumentul va deveni locul unde va fi omagiată această prietenie.

Festivitatea s-a încheiat cu rugăciunea comună a preotului catolic și a doi preoți ortodocși.

Trad. St. Iachimovschi

„Kresy 2012” w Suczawie

W listopadową sobotę w przeddzień Święta Niepodległości 11 listopada sala widowiskowa Domu Polskiego w Suczawie wypełniła się od rana dziesiątkami dzieci młodszych i starszych – uczestnikami doroczných Centralnych Eliminacji Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy 2012”. Przypomnę jedynie, że konkurs 21 lat

„Kresy 2012” la Suceava

Într-o sâmbătă de noiembrie, în preziua Sărbătorii Independenței din 11 noiembrie, sala de spectacole a Casei Polone din Suceava s-a umplut de dimineață cu zeci de copii mai mici și mai mari – participanți la faza eliminatorie anuală a Concursului de Recitare Adam Mickiewicz „Kresy 2012”. Voi aminti doar că, în urmă cu 21 de ani, Filiala Podlasie

temu zainicjował Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku i zaprosił do udziału młodych recytatorów z Kresów – czyli wschodnich terenów dawnej Polski, obecnie znajdujących się poza jej granicami. Początkowo, do dziś noszący jego imię, konkurs poświęcony był wyłącznie pamięci i twórczości Adama Mickiewicza, a w pierwszych jego edycjach uczestniczyli jedynie Polacy z Białorusi, Litwy i Ukrainy. Z czasem repertuar poszerzono o wszystkich polskich poetów i pisarzy, a do grona zaproszonych dołączali recytatorzy z wielu innych krajów zamieszkałych przez Polonię. W ubiegłorocznym jubileuszowym, bo 20. konkursie w Białymstoku udział wzięli reprezentanci 13 krajów. W poszczególnych państwach odbywają się najpierw eliminacje, podczas których wyłaniani są najlepsi w kategorii od lat 16 – oni to zapraszani są na międzynarodowy Konkurs Laureatów. Rumunia po raz pierwszy zaprezentowała się w Białymstoku w 1997 r., czyli 16 lat temu.

Tak się ciekawie złożyło, że tegoroczne suczawskie eliminacje rozpoczęła 7-letnia Miruna, której mama Emma właśnie 16 lat temu debiutowała na

a Asociației „Wspólnota Polska” din Białystok a inițiat concursul și a invitat să participe tineri recitatori din Kresy – adică teritoriile de răsărit ale vechii Polonii, aflate în prezent dincolo de granițele ei. Inițial, purtând până astăzi numele lui, concursul a fost dedicat exclusiv memoriei și creației lui Adam Mickiewicz, iar la primele lui ediții au participat doar polonezii din Belarus, Lituania și Ucraina. Cu timpul repertoriul s-a lărgit cu toți poeții și scriitorii polonezi, iar celor invitați li s-au alăturat recitatori din alte țări locuite de diaspora poloneză. La ediția a XX-a, jubiliară de anul trecut de la Białystok au participat reprezentanți din 13 țări. În diferite țări au loc mai întâi preselecțiile, în timpul cărora sunt aleși cei mai buni din categoria de la 16 ani – ei sunt invitați la Concursul Internațional al Laureatilor. România s-a prezentat la Białystok pentru prima dată în anul 1997, adică cu 16 ani în urmă.

S-a nimerit că preselecția din acest an de la Suceava a fost deschisă de Miruna de 7 ani a cărei mamă Emma, cu 16 ani în urmă, a debutat la concursul laureatilor de la Białystok. Iar unul dintre jurați a fost Janina Hahula care de mică a recitat la concursurile de la Suceava, apoi, în câteva rânduri, laureata lor și participantă la concursul de la Białystok. Din juriu a mai făcut parte: Iwona Olszewska-Marculeac și pr. Marius Bucevschi. Ei au ascultat în total 81 de recitatori cu vârste cuprinse între 3 și 18 ani la patru categorii de vârstă: până la cl. I, de la cl. a II-a până la a IV-a, de la cl. a V-a la a VIII-a și elevii de liceu din Suceava, Iași, Siret, Vicșani, Moara, Păltinoasa, Cacica, Solonețu Nou, Pârteștii de Sus, Poiana Micului și Pleșa. În mod tradițional, de pe scenă s-au auzit poeziile lui Mickiewicz, Słowacki, Norwid, dar și Miłosz, Różewicz,

białostockim konkursie laureatów. Jednym z jurorów była natomiast recytująca od najmłodszych lat na konkursach Suczawie, potem kilkakrotna ich laureatka i uczestniczka konkursu w Białymstoku Janina Hahula. Oprócz niej w jury zasiedli: Iwona Olszewska-Marculeac i ks. Mariusz Bucevski. Wysłuchali oni łącznie 81 recytatorów w wieku od 3 do 18 lat w czterech kategoriach wiekowych: do kl. I, od kl. II do IV, od kl. V do VIII i młodzież licealna z Suczawy, Jass, Siretu, Wikszan, Moary, Pältinoasy, Kaczyki, Nowego Sołońca, Pârtești de Sus, Pojany Mikuli i Pleszy. Ze sceny tradycyjnie usłyszeć można było poezję Mickiewicza, Słowackiego, Norwida, a także Miłosza, Różewicza, Gałczyńskiego, Baczyńskiego, w wykonaniu najmłodszych zaś Konopnickiej, Brzechwy, Tuwima czy Porazińskiej, Papuzińskiej, Wawiłow, Gellner, Dmitrocy oraz wielu wielu innych współcześnie piszących dla dzieci.

Wszyscy zasłużyli sobie na nagrody, nikt więc tradycyjnie nie wyjechał z Suczawy z pustymi rękami. Jury nie miało łatwego zadania, ale konkurs rządzi się swoimi prawami i wyłania zwycięzców i wyróżnionych. W najmłodszej kategorii jury równorzędne pierwsze nagrody postanowiło przyznać Marcie Boiciuc z Kaczyki, Karolinie Longher z Suczawy i Sarze Szwagiel z Siretu. Pozostałe dzieci otrzymały jednakowe dyplomy i nagrody. W kategorii drugiej miejsca „na podium” zajęli: Marius Polaczek z Nowego Sołońca, Erna Boiciuc i Luiza Prisecariu z Kaczyki. Wyróżnienia otrzymali: Sara Beleş i Evelyn Revai z Nowego Sołońca, Ana Julia Drozdek, Julia Anastazia Drozdek i Monica Marculeac z Pojany Mikuli, Paula Melania Curuț i Mihaela Fatima Rujitchi z Pleszy, Kyra O’Conor, Daria Rotaru i Flavia Vatareșen z Siretu. W trzeciej kategorii zwyciężyła Daiana Valentina Ciocoiu, miejsce drugie zajęła Ana Polaczek, a trzecie Maria Antonina Drosceac – wszystkie z Nowego Sołońca. Jury wyróżniło także: Betinę Andronic z Pârtești de Sus, Rebecę Marmeliuc z Moary, Anę Marię Cozminciuc i Justynę Drozdek z Pojany Mikuli, Monikę Curuț, Claudię Marculeac, Artura Ostrowschi, Lucicę Revai i Justynę Stașkovician z Nowego Sołońca oraz Marię-Desirée Dinulescu-Luft z Jass. Ostatnia kategoria to wyjątkowe emocje,

Gałczyński, Baczyński, iar în interpretarea celor mai tineri Konopnicka, Brzechwa, Tuwim sau Porazińska, Popuzińska, Wawiłow, Gellner, Dmitroca precum și mulți alții, contemporani care scriu pentru copii.

Toți au meritat premii, deci, în mod tradițional, nimeni nu a plecat din Suceava cu mâinile goale. Juriul nu a avut o sarcină ușoară, dar concursul se conduce după legile sale și alege câștigătorii și pe cei cu mențiuni. La prima categorie juriul a decis să acorde premiul I, la egalitate, Martei Boiciuc din Cacica, Carolinei Longher din Suceava și Sarei Szwagiel din Siret. Ceilalți copii au obținut aceleași diplome și premii. La a doua categorie, „podiumul” a fost ocupat de: Marius Polaczek din Solonețu Nou, Erna Boiciuc și Luiza Prisecariu din Cacica. Au primit mențiuni: Sara Beleş și Evelyn Revai din Solonețu Nou, Ana Julia Drozdek, Julia Anastazia Drozdek și Monica Marculeac din Poiana Micului, Paula Melania Curuț și Mihaela Fatima Rujitchi din Pleșa, Kyra O’Conor, Daria Rotaru și Flavia Vatareșen din Siret. La cea de a III-a categorie a învins Daiana Valentina Ciocoiu, locul doi l-a ocupat Ana Polaczek, iar al treilea Maria Antonina Drosceac – toate din Solonețu Nou. Juriul a acordat și mențiuni următorilor: Betina Andronic din Pârtești de Sus, Rebeca Marmeliuc din Moara, Ana Maria Cozminciuc și Justyna Drozdek din Poiana Micului, Monika Curuț, Claudia Marculeac, Artur Ostrowschi, Lucica Revai și Justyna Stașkovician din Solonețu Nou precum și Maria Desirée Dinulescu-Luft din Iași. Ultima categorie înseamnă emoții deosebite, căci miza este calificarea la Concursul Internațional al Laureatilor de la Białystok. Dintre cei zece participanți juriul a apreciat-o ca cea mai bună pe Diana Biseada din Moara, locul doi și trei

stawką jest bowiem kwalifikacja na międzynarodowy Konkurs Laureatów w Białymstoku. Spośród dziesięciu uczestników za najlepszą jury uznało Dianę Bisiadę z Moary, drugie i trzecie miejsce przyznając Vicențiu Șporneac i Monice Balac z Nowego Sołonica oraz wyróżnienia Anie Marianie Valasciuc z Nowego Sołonica i Karolinie Drozdek z Pojany Mikuli. Rumunię w Białymstoku reprezentować więc będą Diana i Vicențiu.

Zakończę dokładnie tak, jak witając dzieci rozpoczął konkurs prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher, składając w imieniu organizatorów szczególne podziękowania nauczycielom, opiekunom oraz rodzicom i dziadkom wszystkich uczestników. To oni w pierwszej kolejności zaszczepiają dzieciom zainteresowanie polską mową. Zachęcając do udziału i przygotowując następnie do konkursów przekazują im to, co najważniejsze – miłość do żywego pięknego polskiego słowa.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

au fost acordate lui Vicențiu Șporneac și Monicăi Balac din Solonețu Nou, iar mențiuni Anei Maria Valasciuc din Solonețu Nou și Karolinei Drozdek din Poiana Micului. Deci România va fi reprezentată la Białystok de Diana și Vicențiu.

Voi încheia exact așa cum a început concursul președintele Uniunii Polonezilor din România Ghervazen Longher urând bun-venit copiilor și adresând, în numele organizatorilor, mulțumiri cadrelor didactice, părinților și bunicilor tuturor participanților. Ei sunt primii care inoculează copiilor interesul pentru limba polonă. Îndemnându-i să participe și, pe urmă, pregătindu-i pentru concursuri, le transmit ceea ce este mai important – dragostea pentru cuvântul polonez viu și frumos.

Trad. St. Iachimovschi

Ziua Independenței Poloniei la Suceava

Pentru polonezi, oriunde ar trăi, ziua de 11 noiembrie este zi de sărbătoare. Este ziua în care, după 123 de ani, Polonia și-a redobândit independența, revenind pe harta Europei.

La inițiativa președintelui Uniunii Polonezilor din România – Ghervazen Longher, polonezii din Bucovina au sărbătorit Ziua Independenței Poloniei. Evenimentul s-a desfășurat la Shopping Center – Iulius Mall în ideea de a face cunoscută semnificația acestei zile concetățenilor noștri. Manifestarea a fost alcătuită din două momente distincte. Deschiderea a fost făcută de președintele Ghervazen Longher, iar despre însemnătatea sărbătorii naționale a Poloniei a vorbit Stanislava Iachimovschi care a legat-o de sărbătoarea națională a României de la 1 decembrie, evidențiind faptul că Polonia și România au avut, nu o dată, o istorie și un destin comun.

A urmat vernisarea expoziției alcătuite din reproduceri după picturile lui Tymon Niesołowski (1882-1965) pictor și grafician aparținând, printre altele, și formalismului. Expoziția a fost completată cu versuri ale poezilor bucovineni ilustrate de pictorul și graficianul sucevean Mihai Pânzaru – PIM care a făcut o prezentare a expoziției.

Al doilea moment l-a reprezentat programul artistic alcătuit din dansuri poloneze în interpretarea membrilor ansamblului folcloric „Sołoncanka” din Solonețu Nou. Programul a fost deschis de elegantul dans Polonez care a smuls ropote de aplauze din partea spectatorilor, aceștia apreciind și frumoasele costume. A urmat o suită de dansuri muntenești executate într-un ritm amețitor. Programul s-a încheiat cu dansurile krakowiak și kujawiak.

Święto Niepodległości Polski w Suczawie

Dla Polaków, gdziekolwiek żyją, dzień 11 listopada jest dniem świątecznym. Upamiętniającym dzień, w którym po 123 latach Polska odzyskała niepodległość i powróciła na mapę Europy.

Z inicjatywy prezesa Związku Polaków w Rumunii Gerwazego Longhera Polacy z Bukowiny 11 listopada świętowali w Shopping Center – Iulius Mall, aby przybliżyć to święto także innym mieszkańcom Suczawy. Na imprezę złożyły się dwa różne elementy. Otworzył ją prezes Gerwazy Longher, a o znaczeniu polskiego narodowego święta opowiedziała Stanisława Jakimowska, nawiązując do rumuńskiego święta 1 grudnia i podkreślając fakt, że Polska i Rumunia wielokrotnie dzieliły wspólny los i historię.

Następnie odbył się wernisaż wystawy złożonej z reprodukcji obrazów Tymona Niesiołowskiego (1882-1965) – polskiego malarza i grafika, przedstawiciela formistów, które uzupełniały strofy bukowińskich poetów zilustrowane przez suczawskiego malarza i grafika Mihaia Pânzaru – PIM, który zaprezentował także swoją wystawę.

Drugim elementem był występ złożony z polskich tańców w wykonaniu zespołu folklorystycznego „So-

La sfârșit, fete în costume naționale muntenești au servit publicul cu „sernik” – prăjitură tradițională poloneză cu brânză.

Manifestarea închinată Zilei Independenței Poloniei și-a atins scopul pentru care a fost gândită – acela de a apropia concetățenilor noștri istoria Poloniei prietene.

Stanislava Iachimovschi

łonczanka” z Nowego Sokoła. Rozpoczął go dostojny polonez, który wywołał burzę braw, także z powodu pięknych kostiumów. Po nim nastąpiło kilka góralskich tańców w zawrotnym tempie i na zakończenie krakowiak i kujawiak.

Po występie dziewczęta z zespołu w strojach ludowych częstowały publiczność sernikiem.

Impreza poświęcona Świętu Niepodległości Polski przebiegła tak, jak zamierzali organizatorzy – przybliżyła naszym rumuńskim sąsiadom historię zaprzyjaźnionej Polski.

Tłum. E. Wieruszewska-Calistru

